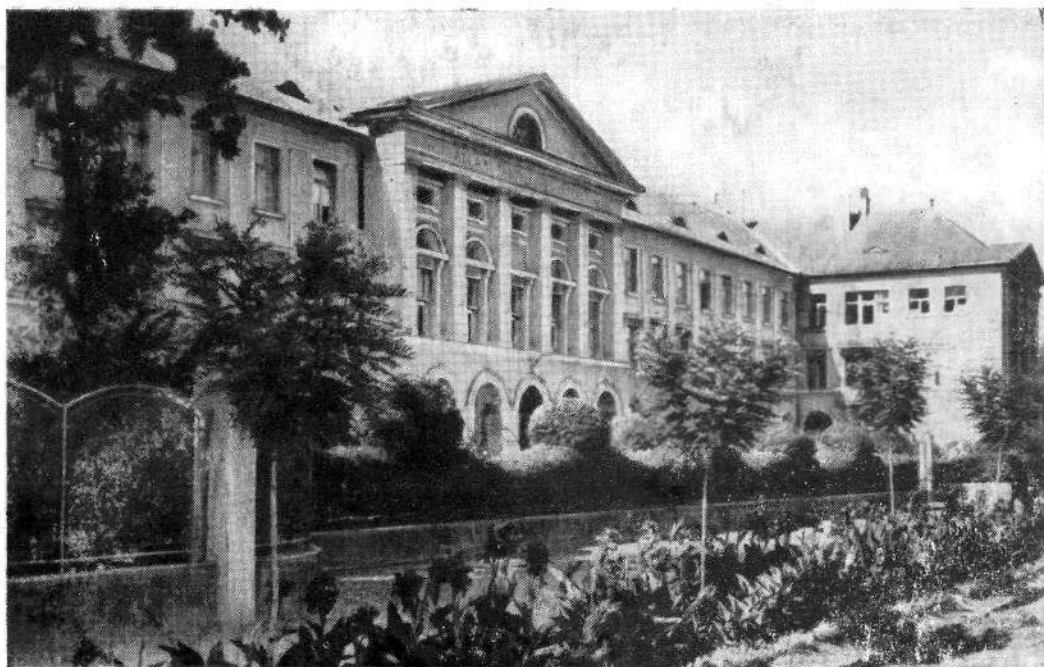

A JÁSZBERÉNYI TANÍTÓKÉPZŐ INTEZET

ÉVKÖNYVE

1959—1965.

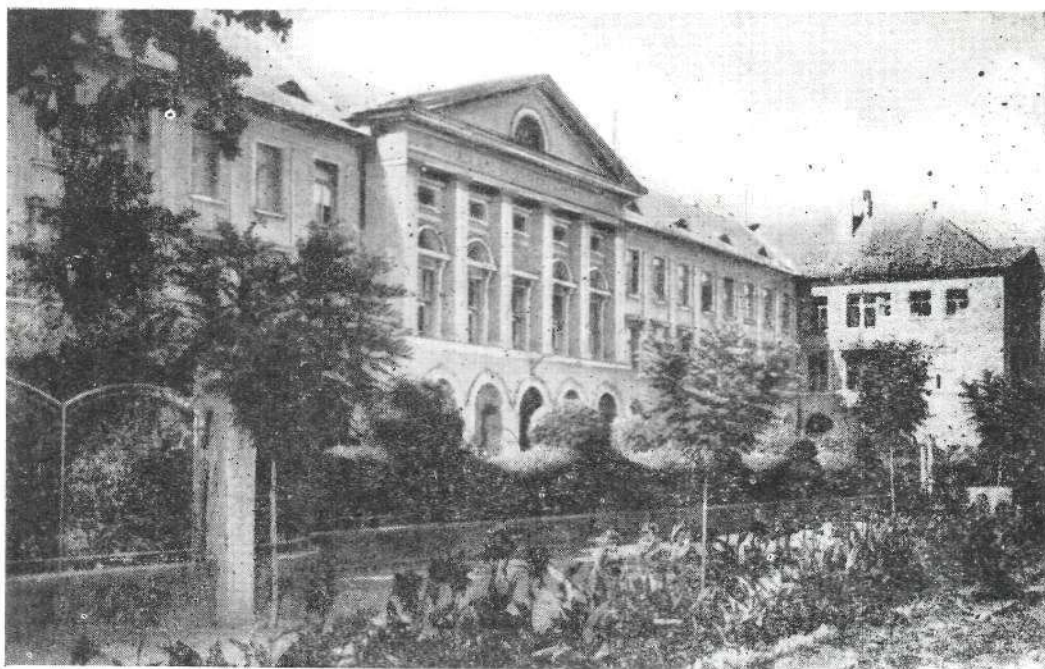
Szerkesztette:

KOPÁCSY BÉLA
int. igazgatóhelyettes

A JÁSZBERÉNYI TANÍTÓKÉPZŐ INTÉZET

ÉVKÖNYVE

1959—1965.

Szerkesztette:

KOPÁCSY BÉLA
int. igazgatóhelyettes

VISSZATEKINTÉS

I.

A rendelkezésünkre álló korlátozott terjedelem miatt csak arra nyílik lehetőség, hogy főbb vonásaiban, főbb eseményeiben idézzem fel a múltat, az első öt esztendő történetét, ill. ebben a Visszatekintésben rögzítsek néhány olyan eredményt, amelyek egyrészt az új intézményeket általában jellemzik, másrészt amelyek a mi intézetünknek a város és a megye életébe történő beilleszkedését, a társadalommal való kapcsolatait mutatják.

Útnak indulásunkat, beilleszkedésünket és további munkánkat is a pedagógusképzés fontosságának megfelelő gonddal, törődéssel és figyelemmel kísérte és sokféle módon segítette a minisztériumon kívül pártunk megyei és városi bizottsága, valamint a megyei és a városi tanács.

Az intézet megnyitásának alkalmából írt és az alábbiakban szó szerint közölt levél is erről a törődésről tanúskodik.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szolnok Megyei Bizottságának levele a Jászberényi Felsőfokú Tanítóképző Intézet tanári karához és hallgatóihoz:

Kedves Elvtársak!

A mai napon megnyitja kapuit megyénk új oktatási intézménye, a Jászberényi Felsőfokú Tanítóképző Intézet. — Az ünnepélyes tanévnyitó alkalmával a Magyar Szocialista Munkáspárt Szolnok Megyei Bizottsága harcos kommunista üdvözlését és jókívánságait küldi az Intézet tanári karának, hallgatóinak és a kisegítő személyzetnek. Mély meggyőződésünk, hogy az Intézet létrehozása újabb fontos lépés a felnövekvő ifjú nemzedékünk szocialista nevelésében, ifjúságunk és a jövő nemzedék erkölcsi-politikai arculatának formálásában.

Tisztelt Tanári Kar, Kedves Elvtársak!

Önökre bízva pártunk és kormányunk azoknak a nevelését, akik néhány esztendő múlva maguk is odaállnak az előadói asztal mellé, és a dolgozó nép fiainak tanítói, nevelői lesznek. Neveljék a jövő tanító-nemzedékét harcos kommunista szellemben becületre, a haza, dolgozó népünk, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalomhoz való hűségre.

Kedves Növendékek! Kedves ifjú Barátaink!

Önöket a nevelőmunka iránti hivatásérzet szólította ide, hallgatva pártunk hívó szavára, hogy tanulmányaik befejezése után híven és rendíthetetlenül szolgálják az ifjúság szocialista nevelésének ügyét. Pártunk és kormányunk gondoskodott és gondoskodni fog, hogy hivatásukra itt, az iskola falain belül felkészülhessenek. Szorgalmas és becületos munkát kérünk önöktől! Használják ki jól az iskolaéveket, hogy

azután az életben, a városokban, falvakban új életünk építésének élharcosai, a magyar ifjúság szocialista szellemben való nevelésének fáradhatatlan munkásai legyenek.

Bizakodva tekintünk az Intézet munkája elé!

Erőt, egészséget, eredményekben gazdag munkát kívánunk mindannyiuknak.

Szolnok, 1959. szeptember 8.

Eltvársi üdvözlettel a Magyar Szocialista Munkáspárt Szolnok Megyei Bizottsága nevében: Czinege Lajos s. k. első titkár.

2.

Az MSZMP Szolnok Megyei Bizottságának elvtársi, közvetlen hangú levele igen tömören fogalmazza meg az új intézményre váró feladatokat. Ezeket a feladatokat, a 42 éves múlt haladó hagyományait részletezte, elemezte az 1959. szeptember hó 8-án megtartott ünnepélyes megnyitón elmondott beszédében Czinege Lajos elvtárs, honvédelmi miniszter, a Politikai Bizottság póttagja, aki akkor a megye első titkári tisztségét töltötte be.

Ezt megelőzően, még július hónapban intézetünk kinevezett oktatóit Szolnokon vendégül látta a megyei bizottság, ahol Szekeres László elvtárs, az agitációs-propaganda osztály vezetője, valamint Fodor Mihály elvtárs, a megyei tanács elnökhelyettese a feladatokról szólt hozzánk, és a kialakult közvetlen elvtársi beszélgetés, az élvezett bizalom tudata nem kevés biztonságérzetet adott az induláshoz. Ugyanezt mondhatjuk arról az egyhetes tanfolyamról is, amelyet a kinevezett oktatók részére a nyári szünetben rendezett a minisztérium Budapesten.

Az ünnepélyes megnyitón ott üdvözölhettük a Központi Bizottság és a Művelődésügyi Minisztérium képviselői mellett a megyei és városi párt- és állami vezetőket, a tömegszervezetek képviselőit.

A középfokú intézet színvonalas munkája, az igen kedvező tárgyi feltételek mellett elsősorban nekik köszönhető, hogy ez a felsőfokú intézmény Jászberénybe került. Imponáló volt az a következetesség, az áldozatok vállalásának készsége, amellyel az illetékes megyei és városi vezetők az intézetért küzdöttek.

A küzdelem nem lett hiábavaló, de emlékezni és emlékeztetni kell rá most, amikor e sorok a múltból jelennek és egyben a jövőnek is íródnak.

Ha már a múltat említem, hadd mondjam el, hogy a haladás ügyét, a nép kulturális színvonalának emelésének problémáját szívükön viselő legjobbaink tudatában még a 48-as idők forradalmi örökségeként szüntelenül élt a gondolat, hogy magasabb szintre kell emelni a tanítók képzését.

Az osztálytársadalom viszonyai között azonban – érthető okokból – zátonyra futott minden ilyen irányú törekvés. A felszabadulást követő években kibontakozó kultúrforradalmunk hatalmas tanítói szükséglettel jelentkezett, amely szükségletet másképpen, mint a viszonylag nagyszámú középfokú tanítóképzőkkel nem lehetett kielégíteni.

A nagy gazdasági és társadalmi változások, népünk anyagi jólétének, művelődési igényének rohamos növekedése, az általános műveltségi színvonal ugrásszerű emelkedése parancsoló szükségessé tette a tanítóképzés reformját.

Teljesen érthető tehát, hogy az MSZMP 1958-ban megjelent művelődéspolitikai irányelvei sürgős feladatként hangsúlyozzák: „Különös gonddal kell törődnünk az új pedagógusok képzésével annál is inkább, mert a pedagógusképzésnek sok fogyatékosága van eszmei-politikai és szakmai szempontból egyaránt. Mindenekelőtt a tanítóképzésre áll ez, melynek problémáját a gimnáziumra épülő tanító- és övónóképző intézetek rendszere, a tanítóképzés reformja hivatott megoldani.”

Az Elnöki Tanács 1958. évi 26. sz. törvényerejű rendelete hívta életre azokat az

új intézményeket, amelyekre – túlzás és frázis nélkül szólva – történelmi feladat várt: az a feladat, hogy a magyar nevelésügy legjobbjainak vágyát és álmát is megvalósítva, a társadalmi igényeknek, a szocialista társadalom által támasztott követelményeknek megfelelően, művelt, hivatásukat értő és szerető, *materialista világnézetű, kommunista tanítókat* képezzenek.

Mindezek tudatában mondta az igazgató az 1959. szeptember hó 5-én megtartott alakuló értekezleten:

„Kommunista tekintéllyel bíró intézménynek kell lennünk, amelynek minden tagja szilárd marxista világnézetével, elmélyült és széleskörű szaktudásával, a társadalmi élet, a politikai, a kulturális munka területén önként és szívesen vállalt szereplésével, általános emberi magatartásával serkentő példakép a hallgatóság, valamennyi iskola tantestülete, az egész város társadalma előtt. – Olyan intézménnyé kell formálódnunk, amelyre felnéz és megbecsüléssel tekint nemcsak a város, hanem az egész megye közvéleménye, amelyhez bizalommal és szívesen fordulnak szakmai kérdésekben a művelődésügyi hatóságok és a pedagógusok egyaránt, olyan intézménnyé, amelyre jelentős szerep vár a kultúrforradalom, a tudatátalakítás frontján.”

3.

Hogy milyen eredménnyel valósítottuk meg a fentiekben megfogalmazott feladatokat, *munkánk eredménye*, az azóta szárnyrabocsátott négy évfolyam hallgatói mutathatják legjobban.

Nagy volt a várakozás, de a pártszervek, az igazgatók, a művelődésügy illetékei, a sajtóban megjelent közlemények egybehangzóan állapítják meg, hogy az új képzési forma beváltotta a hozzáfűzött reményeket: az új intézményben végzett tanítók szakmai, ideológiai, politikai és általános műveltségben, tudatosságban, érettségben, felelősségben összehasonlíthatatlanul magasabb színvonalat képviselnek, és ami a legmegnyugtatóbb: nem kisebbek hivatástudatban sem, sőt: az előbbieket velejárlaként hivatástudatuk is mélyebb. Ez az igazság még akkor is, ha jónéhány évvel ezelőtt sokan éppen a hivatástudatot féltették az új képzési rendszertől. A hivatástudatnak jelentős fokmérője egyrészt az, hogy eddig végzett 203 hallgatónk egy kivételével a pedagóguspályát választotta, másrészt az a tény, hogy minden eddig végzett évfolyamunk szívesen vállalta a kisebb helyeket, a kis falvakat, sőt közülük sokan kifejezetten ilyen helyekre kérték magukat.

Hallgatóink jó felkészültségében, helyállásában mutatkozó eredményeink annál megbecsülendőbbek, mivel ezeket az eredményeket nem kis nehézségek közepette értük el. Olyan dolgokba kezdtünk valamennyien, amelyet ilyen formában még sohasem csináltunk. Az első esztendőket vezetőknél, oktatóknál egyaránt sok nehézséget jelentettek. A szervezési problémák, az adott szervezeti formák élővé, hatóképessé tétele, megfelelő tartalommal való megtöltése rengeteg energiát igényelt. A Szervezeti és Működési Szabályzat segített ugyan, de az élet, a gyakorlat sok vonatkozásban mást adott, hozott vagy kívánt. A régi középfokú képző testületéből az igazgatón és helyettesén kívül nyolc tanár kapott ugyan kinevezést, de a többiek gimnáziumból vagy máshonnan jöttek, és így kezdetben ez a körülmény is fokozta a nehézségeket.

Alighogy megszülettünk, máris jött az iskolareform, a korszerűsítés, amely tartalmi vonatkozásokban a legnagyobb erőfíjtést megint csak az új intézetektől kívánta meg, hiszen viszonylag kevés tapasztalat alapján kellett keresnünk a legjobb megoldásokat, kialakítani az új tantervet és programokat. Ezzel a nagy és fontos kérdéssel foglalkozó értekezlet színhelye a mi intézetünk volt 1962. november 26-tól 29-ig.

4.

Abban, hogy idáig eljutottunk, hogy most nem tagadható örömmel konstatálhatjuk eredményeinket, nem kis része van a minisztériumi vezetésnek, a megyei és városi pártvezetésnek, amely a kezdeti, nem kívánatos jelenségek felszámolásához

batbatós segítséget adott. Továbbra is megmaradt ez a segítség, hiszen a városi párt vb 1960. májusában külön ülésen foglalkozott az intézet egyéves munkájával, és megállapította, hogy az intézet azon az úton jár, amely megfelel az intézményeket életre hívó párt- és kormányhatározat szellemének. A járási-városi párt vb az elmúlt évben az intézeti pártalapszervezetben folyó ideológiai munkáról tájékozódott.

KISZ-szervezetünknek komoly segítséget jelentett – az intézeti pártalapszervezet állandó figyelmén és irányításán túlmenően – egyrészt az, hogy a járási-városi párt vb 1963. augusztus 27-i ülésén megtárgyalta a városi középiskolákban és az intézetünkben folyó KISZ-munka tapasztalatairól és további feladatairól szóló jelentést, másrészt az, hogy a hozott határozatok alapján a Jászberényi Járási-Városi KISZ V. B. a következő évben külön ülésen elemezte az intézeti KISZ-szervezet tevékenységét, és megállapította, hogy a tanítóképző intézet KISZ-szervezete jó munkát végez.

A KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Osztálya részéről Fekete Károly és Gál Lajos elvtársak, valamint Szabó Ferenc elvtárs országos úttörőtíkárlátogatta meg KISZ-szervezetünket.

A fokozott érdeklődés és segítség mutatkozott meg abban is, hogy az első három esztendőben területi társadalmi gyakorlatra menő hallgatóinkat a városi pártbizottság illetékescsi meglátogatták, a feldolgozandó témához mind a városi pártbizottság titkára, Bacsa Ferenc elvtárs, mind a megyei pártbizottság agit. prop. osztályának vezetője, Szekeres László elvtárs szempontokat adott, és érdeklődéssel olvasták, értékelő megjegyzésekkel kísérték a kollektív munkával elkészült dolgozatokat. A gyakorlatra menő hallgatóinkat szeretettel várták és szívesen látták mind Túrkevényen, mind pedig a helybeli Fémnyomó és Lemezarugyárban, a Kossuth és Március 15. Termelőszövetkezetekben.

A segítség és érdeklődés azután is megmaradt, miután a területi társadalmi gy-

Tanácskozik a Diákbizottság

korlatok megszűntek, ill. helyükre az új tantervben az országjáró tanulmányi út lépett. A megyei és városi pártbizottság említett vezetői, valamint Bányai János elvtárs, a városi tanács vb elnöke gyakran látogatták meg az intézetet, ill. jelentek meg az intézet rendezvényein. Legtöbbször látogatott el hozzánk a városi pártbizottság munkatársa, Kapus Ferencné elvtársnő.

Sokszor üdvözölhettük körünkben a Művelődésügyi Minisztérium szakosztályának hivatalos látogatást végző képviselőit az eltelt hat esztendőben: Bizó Gyula volt osztályvezető elvtársat, Ungváry Gyula elvtársat, az osztály volt főelőadóját, Király József főelőadó elvtársat, de leggyakrabban Baticz Viktorné elvtársnőt, aki területi instruktorunk.

Sokszor látogattak el hozzánk tapasztalatsere céljából a testvérintézetek oktatói, mint ahogyan a mi intézetünk tanárai is eljutottak szinte valamennyi tanítóképző intézetbe.

Andrási Béla igazgató, Kopácsy Béla igazgatóhelyettes és Szabó Mihály párttitkár, az écnk-zenci szakcsoport vezetője külföldön, az NDK-ban és Csehszlovákiában tanulmányozta hivatalos kiküldetéssel a pedagógusképzés, ill. tanítóképzés rendszerét.

Az elmúlt hat évben számos külföldi vendég is megfordult intézetünkben: körünkben üdvözölhettük Madis Pesti elvtársat, az Észti SZSZK felsőoktatási miniszterét, Christian Klöber elvtársat, a grossenhaini tanítóképző igazgatóját, a Szolnok megyében nyelvtanfolyamot vezető szovjet pedagógus elvtársakat, egy 20 tagú bolgár pedagógusküldöttséget, legutóbb pedig egy román delegációt, amely a magyarországi tanítóképzés rendszerét tanulmányozta.

A színvonalas képzés érdekében a tapasztalatsere többféle módját alkalmaztuk itthon is. 1961-ben a győri igazgatói értekezetre részletes jelentés készült az intézet munkájáról, amelyet valamennyi intézetnek megküldtünk. Ez is a tapasztalatsere egyik formája volt.

1962. szeptemberében a Budapesten megtartott igazgatói értekezleten Andrási Béla igazgató részletes referátumban ismertette a három éve folyó újrendszerű képzés tapasztalatait, és ezek alapján előadta a reform realizálására vonatkozó javaslatait. Kopácsy Béla igazgatóhelyettes is nagy munkát végzett: a reformprogramokat egyeztető bizottság elnöke volt.

A segítség sajátos szerepét töltötte be a sajtó is, elsősorban a Szolnok megyei Néplap, amely sok és színes riportban számolt be az itteni munkáról. Országos lapok és folyóiratok is foglalkoztak életünkkel (Népszabadság, Nők Lapja).

1963. április 16–30. között a Művelődésügyi Minisztérium Tanító- és Óvónőképző Intézet-i Osztálya ellenőrző látogatást tartott intézetünkben. Ez az ellenőrző látogatás is tapasztalatsere jellegű volt, mivel az ilyen látogatások jegyzőkönyvét valamennyi intézet megkapta.

Az ellenőrző látogatás átfogta az intézet egész munkáját, foglalkozott az intézeti vezetéssel, a párt- és állami vezetés kérdéseivel, az oktatói, a szakcsoporti munkával, az ifjúsági szervezet tevékenységével, a kollégiumi nevelés problémáival, a gyakorlóiskola működésével és érintőlegesen az intézet gazdasági vezetésével, amely utóbbit egyébként három alkalommal vizsgálta és ellenőrizte a minisztérium revizora. Minden vizsgálat pozitív megállapításokkal zárult, és a takarékosági versenyben, az ésszerű gazdálkodásban elért eredményeiért jutalmat kapott, az országos versenyben pedig egy alkalommal második helyezést ért el, és jó munkájáért többször részesült dícséretben a gazdasági hivatal.

Pozitív megállapításokkal zárult a fent említett, két hétig tartó minisztériumi ellenőrzés is, amelynek végső összegezése így hangzik: „A látogatók egybehangzó véleménye alapján megállapítható, hogy a Jászberényi Tanítóképző Intézet jól látja el a feladatát, eredményesen tesz eleget a korszerű tanítóképzés követelményeinek. A

célok világos látása és felismerése, a célhoz vezető utak és módok keresése jellemzik az oktatói kollektíva egész munkáját. Az is örvendetes, hogy a kartársak többsége valamilyen egészséges elégedetlenséggel bírálta saját munkáját, s ebben feltétlenül annak megnyilatkozását kell látnunk, hogy elevenen él bennük a még jobb, a még gazdagabb eredmények elérésének vágya."

Ez az „egészséges elégedetlenség” volt motorja fejlődésünknek, záloga elért eredményeinknek, és bizonyára biztosítéka eljövendő sikereinknek. – Pártalapszervezetünk, amelynek titkára kezdetől fogva Szabó Mihály elvtárs, igen sokat tett annak érdekében, hogy ez az egészséges elégedetlenség, ez az egészséges nyugtalanság áthassa az oktatói kar egészét.

A taggyűlésekhez hasonlóan széleskörű és magas színvonalú viták jellemezték mind oktatói értekezleteinket, mind pedig intézeti tanácsulésainkat. A vezetés demokratizmusának, a közös ügygel való törődésnek, a reális és építő bírálatnak és javaslatoknak igen fontos és felbecsülhetetlenül értékes alkalmak voltak ezek a gyűlések, értekezletek. – Nincsen talán olyan fontos probléma, amellyel az Intézeti Tanács ne foglalkozott volna az eddig eltelt években. (Az egyes szakcsoportok élete, fejlődése; a gyakorlati képzés és a szakmai gyakorlat; a könyvtár munkája; a kollégium élete; az intézeti sporttevékenység; a főiskolai módszerek kérdése; a hallgatóság világnézeti arculata; a hivatástudat és a munkaerkölcs kérdései stb. – Időnként a csoportpatronáló tanárok is beszámoltak csoportjukról, újabban az ifjúsági csoportvezetők, a KISZ vezetői teszik ezt a pártalapszervezet vezetősége, a taggyűlés, ill. az Intézeti Tanács előtt.)

Arról írtam fentebb, hogy vitázó testület vagyunk, de meg kell mondanom azt is, hogy amikor e széleskörű viták nyomán adódó megállapodásokra, ill. intézkedésekre sor kerül, akkor a kivitelezésben, a megvalósításban nincs különbség: mindenki jó szívvvel és akarással munkába kezd.

Tanulás a kollégiumban

Keressük az újat és a jobbat, nyugtalanok, elégedetlenek vagyunk. Erre a legjobb példa a *kollégiumi nevelés* vonaláról adódik, amellyel kapcsolatban hosszú időn át kerestünk és kísérleteztünk (szobapatronálás, csoportpatronálás; homogén-heterogén szobák; az 1961–62. tanév első felében a DB megszüntetése), míg végre megtaláltuk azokat a szervezeti formákat és módszereket, amelyek a legalkalmasabbnak látszanak a kollégiumi és intézeti alapközösségek kialakítása szempontjából.

Kétségtelenül előnyös helyzetben vagyunk, hiszen hallgatóink 90 százalékban kollégisták, a néhány helybeli is részt vesz a kollégium életében (kollégiumi gyűlések, kollégiumi keddek). Ennek az előnyös helyzetnek szervezeti alapja az, hogy a felsőoktatási intézmények közül egyedül a tanító- és óvónőképző intézeteknek szerves tartozéka a kollégium. Az intézet és kollégium közös igazgatással működik.

Fábián Zoltán kartárs, aki elkészítette, Csíki Jolán kartársnő, aki továbbfejlesztette a kollégium szabályzatát és házirendjét, igen sokat tettek annak érdekében, hogy kialakuljanak azok az élettelijs hagyományok, amelyek egyrészt megszépítik a közösség életét, másrészt alapjai és inspirálói az ifjúság önállóságának, kezdeményezőkézségének. Sok segítséget adott Fábián kartársnak a Felsőoktatási Szemle 1963. évi 1. számában megjelent „A közösség megszervezésének és segítésének időszervi problémái a tanítóképzők kollégiumaiban” c. tanulmánya, valamint Tóth Gyula kartárs tevékenysége, aki éveken át vezette és irányította a csoportpatronáló tanári nevelőmunkát. Fábián elvtárs kezdettől fogva tagja a KISZ KB és a Művelődésügyi Minisztérium Felsőoktatási Főosztálya mellett működő Kollégiumi Tanácsnak.

Csíki kartársnő, aki közvetlenül irányítja a kollégium életét, sok fáradozást és energiát igénylő tevékenységgel elérte, hogy a szervezeti formák, az önkormányzat munkája tovább erősödött, a rend és a fegyelem, a tartalmi munka tovább javult és gazdagodott, és így a KISZ KB illetékeseinek döntése alapján kollégiumunk a közeljövőben jó munkájának elismeréseként fel fogja venni a város szülöttének, a magyar nőnevelés úttörőjének, Zirzen Jankának a nevét. A kollégiumi nevelőmunkához sok segítséget adtak a bentlakó intézeti tanárok: dr. Zákonyi Gyözőné és Schuk Lajos intézeti tanár elvtársak.

6.

A *KISZ-szervezet* és a kollégium munkáját nem lehet egymástól elválasztani, hiszen a KISZ-csúcsvezetőség irányítja a hallgatók egész tevékenységét. Hallgatóink sokat nevelődnek a KISZ-ben: öntudatosabbak, önállóbbak lesznek, erősödik bennük a hivatástudat, a falusi életre való felkészülés feladata.

Bevezetőben ugyan már érintettem a hivatástudat kérdését, de a fentiek igazolására hadd említsék meg még néhány dolgot:

1961. nyarán Balatonaligán, 1962-ben Hegymegpusztán, 1963-ban ismét Balatonaligán a KISZ által szervezett nyári önkéntes ifjúsági építőtáborban hallgatóink az első helyezést érték el. Kiemelkedő teljesítményükről a rádió, a televízió és a Népszabadság is megemlékezett. Más években, mint az elmúlt évben is, a szintén tiszteletre méltó második hellyel büszkélkedhettek. Mindez annál értékesebb, mert nagy egyetemek és főiskolák, köztük mezőgazdasági egyetemek hallgatóival folytatott versenyben születtek meg a helytállásról, közösségi érzésről tanúskodó eredmények.

A hivatástudat, a szakma iránti érdeklődés számos jelével találkozhatunk még: hallgatóink szívesen látogatnak el a városi iskolákba, betegségek esetén III. évesink nem egyszer helyettesítést is vállaltak néhány napra, a képzés nélküliek rendszerének felszámolása érdekében szívesen mennek szakmai gyakorlatuk idejére önálló osztályvezetői munkára, már az I. évesek közül is többen önként vállaltak úttörőmunkát, a III. évesek évek óta részt vesznek a tanács keretében működő gyer-

mekvédelmi albizottság munkájában, amelyért már tanácsulésen is dicséretet és elismerést kaptak.

KISZ-fiataljaink munkásmozgalmi veteránokat, kitüntetett pedagógusokat hívtak meg, és több neves előadó, népművész látogatott el hozzájuk az elmúlt években. Az önálló irodalmi estek növekvő tartalmassága is bizonyította, hogy a hallgatók öntevékenysége a kulturális munkában jelentősen nőtt.

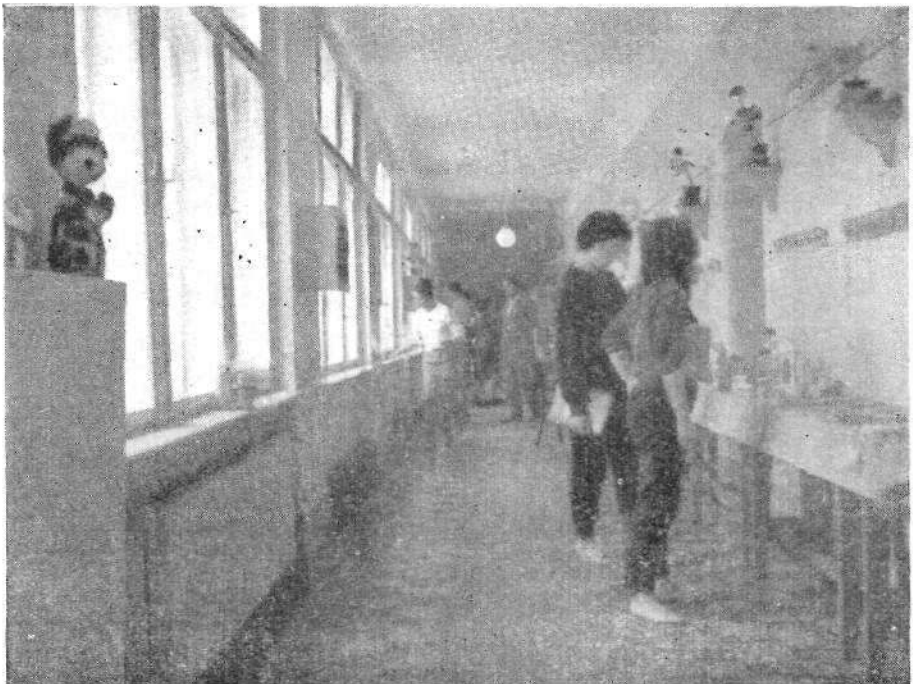
A KISZ volt az opera- és színházlátogatások szervezője; öntevékenyen szervezték és készültek az egri és miskolci kulturális szemlére, amelyeken szép eredményt értek el. – A Szegedy János kartárs által szerkesztett Élő Újság lelkes szereplői hallgatóink közül kerültek ki, de ugyanilyen lelkesen mentek falvakba, a helyi termelőségvetkezetekbe az irodalmi színpad közkedvelt és színvonalas műsoraival.

Hagyományos hangversenyeink tartalmas műsorának, sok városi ünnepély kulturális műsorszámainak voltak hallgatóink szereplői, akik az énekkarban, a zenekarban, az egyéni számokban tudásuk legjavát adva nemcsak egyéni fejlődésüket, hanem az intézet megbecsülésének ügyét is szolgálták.

Az intézeti sportklub tevékenysége eredményeként az intézeti sportélet is fellendülőben van: egyre több hallgatónk lesz aktív sportoló, de a verseny, ill. minőségi sportban is vannak már biztató eredményeink.

7.

Az intézet megbecsülését szolgálták, de elsősorban a bevezetőben kifejtett elvek és feladatok megvalósítását jelentették az immár öt alkalommal megrendezett *Intézeti Napok*. Kezdetől fogva az a felfogás vezetett bennünket, hogy ezek ne önmagukért levő és ne nekünk szóló rendezvények legyenek, hanem olyan tartalmat kell adnunk az Intézeti Napoknak, amely a legtöbbet segíthet elsősorban az általános iskola alsó

Szemléltetőeszközök kiállítása

tagozatában az oktató-nevelő munka gyakorlatának. Elmondhatjuk, hogy az Intézeti Napok igen népszerűek lettek, és most már hagyománnyá váltak. A megye és a város pedagógusai, főként pedig az alsó tagozatos nevelők, annyira várják és igénylik azokat, hogy szinte már akkor is meg kellene rendeznünk, ha mi nem akarnánk. A mintegy 250 embert befogadó dísztermünk teljes egészében megtelt egy-egy előadás alkalmával. Sok előadást kért el és sokszorosított az alsó tagozatos szakmai továbbképzés vitaanyagaként a Szolnok Megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya. Jó egynehány bemutató tanítást hosszú idő után is emlegettek az itt járt kartársak. Gyakorlóiskolánknak az alsó tagozatos szemléltetőeszközökből készített kiállítási anyagát teljes egészében elkérte és a Szolnokon rendezett nagyszabású kiállítás keretében be is mutatta a Megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya.

8.

Az Intézeti Napok előadásaiban is az intézetben folyó *tudományos kutatómunka jelentkezett*, de az ilyen irányú munkáról tanúskodnak azok a publikációk is, amelyek egyrészt az országos folyóiratokban, másrészt a megyei sajtóban jelentek meg. Ezekről külön kimutatásban évkönyvünk más helyén számolunk be. Ha csak a számszerű eredményt nézzük, akkor azt mondhatjuk, hogy az első öt év termése megnyugtató: országos folyóiratokban 33 tanulmány jelent meg az intézet oktatóinak tollából, míg újságokban 20, javarészt pedagógiai ismeretterjesztő cikk került publikálásra. A szerzők között ott vannak a gyakorlóiskolai kartársak is. A pedagógiai ismeretterjesztés, a pedagógiai propaganda munkájából is igyekeztünk kivenni részünket. Az intézet oktatói, a gyakorlóiskola nevelői például a most számbavett időszak utolsó évtizedében, az 1963/64. tanévben 52 ismeretterjesztő előadást tartottak a városban, a megye különböző helyein, főleg pedagógiai, lélektani témákból. Alkotóművészeink festményeikkel (Vuics István), zeneszámaikkal, kórusműveikkel (Szabó Mihály), publikált novelláikkal (Nagy József) növelték az intézet megbecsülését.

„Ideológiai munkánknak egyik fontos feladata az ifjúság szocialista szellemű nevelése” – hangsúlyozzák a Központi Bizottság közelmúltban megjelent irányelvei. „Az új ember formálásában a tanítók, a tanárok a legfontosabb társadalmi tényezők, a párt legjobb harcostársai” – mondotta Kádár János elvtárs a VIII. kongresszuson a KB beszámolójában.

E rövidre fogott Visszatekintés befejezéseként nem ok nélkül idéztem a fenti megállapításokat. Ezeknek mély átgondolása a kommunista tanítóképzés, a tudatformálás terén újabb és újabb feladatokat jelöl meg számunkra, de ezeknek az újabb feladatoknak megoldásához, a további munkához erőt és ambíciót adnak az eddig elért eredmények, és mindannyiunkat a tőlünk telhető legjobb munkára sarkall az eddig élvezett társadalmi elismerés és megbecsülés.

ANDRÁSI BÉLA

intézeti igazgató

Diplomaosztás

Az 1964 65. tanév főbb feladatairól és eredményeiről

A sokrétű és szerteágazó munkának részletes feltárására és elemzésére ezen a helyen nem vállalkozhatunk. Mégis szeretnénk rámutatni azokra a csomópontokra, amelyek megadták a tanév sajátos színét, jellegét, amelyek egyúttal jelzik is az elért szintet, s további feladatokat villantanak fel.

Intézetünk munkatervében öt fő területet jelöltünk meg:

- az oktató-nevelő munka színvonalának emelése;
- a tudományos munka továbbfejlesztése;
- a gyakorlati képzés hatékonyságának emelése;
- a szakcsoporti képzés hatékonyságának emelése;
- a szakcsoporti élet és vezetés erősítése;
- egyéb feladatok.

A fent megjelölt területek alkalmasak voltak arra, hogy az e tanévben életbe léptetett új tanterv szellemében végezzük munkánkat. Oktatóink szinte kivétel nélkül bekapcsolódtak valamilyen formában az új tanterv kialakításába. Annak szelleme már az előző tanévben is élt valamennyiünkben. Így nem csodálható, ha annak főbb elvi célkitűzéseit nemcsak az első évfolyamon kívántuk érvényesíteni, de ezek az irányelvek a régi keretek között folyó II. és III. éves hallgatókkal végzett munkánkat is átszőtték. Bár a reform a formális kereteken is változtatott, a minőségi változást a tartalmi munkának kell meghoznia. Új tantervünkben kétségtelenül vannak előremutató vonások. Pl. a gyakorlati órák száma emelkedett (főleg a lélektan, a didaktika és a nevelélmélet szemináriumi óráit kell pozitívnak értékelni), szerencsésebb koncepció szerint rendeződtek a tantárgyak, sőt egészséges szelekció is történt. A hallgatók heti óraszámát – főleg az utolsó két félévben – jelentősen csökkent, az új államvizsgarendszer újszerű követelmények elé állítja a hallgatókat stb. A reform szellemének megfelelő színvonalemelkedést azonban csak akkor érünk el, ha erősítjük az *oktatói kar eszmei-politikai-pedagógiai egységét*, vele párhuzamosan fokozzuk a hallgatók közösségének aktivitását, javítjuk, korszerűbbé tesszük munkánk eszközeit és módszereit, friss, életszerű tartalommal töltjük meg előadásainkat, gyakorlatainkat, mindenkor világosan állnak előttünk a világnézeti és erkölcsi célok.

Épp e megfontolásoktól vezéreltetve vitatta meg az előző tanév két intézeti tanácsulése a felsőoktatás módszereinek sajátosságait, valamint a hallgatók világnézeti arculatának vizsgálata során gyűjtött tapasztalatokat.

E két téma felvetése jelentősen meghatározta ez évi tevékenységünket. Az oktatás módszereiről szakcsoportonként folytattunk vitákat, majd igen értékes tapasztalatok születtek azon az összevont szakcsoportértekezleten, ahol a szemináriumvezetés sajátos tanítóképzős vonatkozásait igyekeztünk feltárni Nagy József intézeti tanár referátuma alapján. Bebizonyosodott, hogy ez a terület nemcsak hálás és gyümölcsöző lehet, hanem oly közös kutatóterületet tár fel, amely valamennyiünket összekapcsol,

erősíti a pedagógiai egységet, fokozza önellenőrző készségüket, végső soron pedig valóban a munka színvonalának emelését szolgálja. A módszerekről folytatott viták eredményeként jelentkeztek a II. félévben az igényesebb tematika-összeállítások, amelyeket a szakosztályvezetők is megbíráltak. Oktatóink nagyobb része próbálkozott azzal, hogy egyes anyagrészeket önálló feldolgozásra adjon fel, míg más részeket tudományos ígénnyel, a szakirodalom széleskörű feltárásával, problémafelvetésekkel gazdagítva mutattunk be, perspektívákat állítva, vágyat ébresztve a hallgatókban az anyag további tanulmányozásához. Ugyancsak itt említhetnénk meg azokat a kezdeményezéseket, amelyek az oktatási folyamatba szervesen kívánták beilleszteni mind a meglévő gyakorlati iskolai munkát, mind a szeminárium nyújtotta lehetőségeket.

A jövőben még több szükség lesz ilyen elgondolások realizálására, tekintve, hogy a bemutató tanításokat az alsó tagozatos tantárgyak módszertani óráinak keretében kell megoldani. Feltárandó feladat, hogy a bemutató tanítások alkalmával gyűjtött tényanyagot hol, milyen mélységben, mely elméleti anyagrészekhez kapcsolatosan tudjuk a leghatékonyabban felhasználni, hogyan határozzák meg ezek alkalmazandó módszereinket, szemináriumi, ill. gyakorlati jellegű óráink vezetését. Mindehhez még hosszú évek munkájára van szükség, hiszen a pedagógiai szakirodalom is csak most kutatja az oktatási folyamat és a módszerek összefüggéseit a felsőoktatásban. (Lásd Nagy Sándor tanulmányát a „Tanulmányok a neveléstudomány köréből, 1964.”)

Tudományos munkánkat e tanévben is a káderfejlesztési tervek alapján végeztük. Egy részük szervesen kapcsolódik az OPI tudományos programjához, más részük megyei vonatkozású gyakorlati feladatok megvalósítását segíti, de nagyobb részben egyéni érdeklődésből fakadó témákon dolgoznak tanáraink. A munka jobb összehangolásra érdekében lehet még kezdeményező lépéseket tenni. Ezt bizonyították a jól sikerült szakosztályi, vagy még inkább az összevont szakosztályi viták, ahol a rokonterületek szakembereinek összefogása megcsillantotta az együttműködés előnyeit.

A hallgatók aktivitásának, önállóságának, kezdeményező képességének további kibontakoztatása volt az elmúlt tanév előtt álló másik feladat. Véleményünk szerint ennek a kérdésnek a pedagógusképző intézményekben kétszeres jelentőséget kell kapnia. Egész didaktikánk forradalmasításának vezérelveit a felsoroltak. A forradalmat viszont csak ebben a szellemben nevelkedett pedagógus-generáció tudja teljes győzelemre vinni. Ilyen célok szolgálatába kellett állítanunk mind a KISZ és a Diákbiztonság munkatervét, mind a tantervi elméleti és gyakorlati tárgyak tematikáit, de főként a hallgatók gyakorlati képzését. Minden önálló elképzelésnek, kezdeményezésnek, amely jó szándékból fakadt, racionálisan megalapozottnak látszott, teret engedtünk, néha vállalva a kockázatot is. Közben mindig ügyeltünk arra, hogy az új keresés dialektikus szemléletmóddal történjék, kerüljék az „egy-tényezős szemléletet” – amire viszont hajlamosak hallgatóink. – Itt említjük meg, hogy egyes hallgatóink esetében a szakmai gyakorlatban beállott szükségmegoldás is segítséget nyújtott. (Önálló osztályvezetésre osztottunk be gyakorlófélévre harmadéves hallgatókat.)

Ezzel korántsem akarunk hitet tenni az ösztönösség mellett. Ugyanakkor el kell ismernünk, hogy az elméletileg szilárdabb alapokon álló hallgatóink önálló munkájuk során bátrabban mertek próbálkozni újszerű órafelépítésekkel, mint azok, akiket gyakorlott pedagógusok figyeltek minden órájukon. A szakmai gyakorlatról visszatért hallgatóink megnyilatkozásai ezt igazolják. Ilyen megfontolásból kértük a szakmai gyakorlatvezetőket, hogy a négyhónapos gyakorlatra beosztott hallgatóinknak is biztosítsanak egy-két alkalmat a teljesen önálló, ellenőrzésmentes osztályvezetésre.

Fel kell azonban figyelniük azokra a jelzésekre is, amelyek hallgatóink önelemző, önbíráló készségének alacsony szintjére utalnak. Szándékosan nem képességet említettünk, mivel csupán arról van szó, hogy többnyire képesek lennének erre, ha rákényszerítenénk őket. Ez utóbbi megállapítások a szakmai gyakorlatvezetőknek és metodikusoknak mutatnak feladatokat, de továbblépve csaknem minden oktatónak, aki-

nek munkamódszere formálja az újat kereső, munkáját állandóan mérlegre állító, elemző pedagógus személyiségjegyeit.

A vezetés, a szervező munka kérdéseiről külön kell szólnunk, bár szervesen kapcsolódik az előzőekhez. Az indulás első éveiben, amikor még mindannyiunk számára ismeretlen úton kellett elindulni, természetesen igényelték az oktatók az irányítást. Ez eredményezte a meglehetősen központosított vezetést. Az évek múlásával, a tapasztalatok szerzésével egyre önállóbbak lettek a különféle kisebb közösségek. Az elmúlt tanévben már lényegesen szélesebb hatáskört kaptak a szakcsoportvezetők, akik maguk tettek javaslatot mind a tantárgyfelosztásra, mind az oktatók egyenletes terhelésének megszervezésére, és a szakmai továbbképzés tervét is ők készítették el. A jövő tanévtől kezdve az ideológiai továbbképzésre is kiterjesztjük ezt a felelősségérzetet is erősítő önállóságot. Nem véletlen, hogy ebben a tanévben születtek kezdeményezések a szakcsoportok együttműködésére. A közös szakcsoporti ülések mindig gondolatokat ébresztettek, új munkára sarkalltak, új lendületet adtak.

A vezetés módszereinek ez az új szelleme igyekezett segíteni a KISZ, a Diákbizottság, de a csoportpatronáló tanári munka hatékonyságát is. Úgy érezzük, hogy ebben a tanévben is vállalkoztunk erőnkhez mérten a pedagógiai jellegű külső feladatok segítésére.

Négy tanárunk a Szegedi Tanárképző Főiskola Szolnoki Kihelyezett Tagozatának, kettő a helybeli Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem részfoglalkozású oktatója volt. S.inte alig tudnánk felsorolni azokat az előadásokat, amelyeket megyszerzete tartottunk övönök, általános iskolai tanítók, igazgatók, munkaközösségvezetők stb. részére. E munkából Tóth Gyula, Fábrián Zoltán és Szénási Béla intézeti tanárok vállaltak a legtöbbet, akik a városon kívül Szolnokon, Törökszentmiklóson, Jászpátin, Mezőtúron és más helyeken segítettek a pedagógusok továbbképzését.

A sajtó hasábjain is éltünk a pedagógiai propaganda lehetőségeivel. A Szolnok megyei Néplap szülők és pedagógusok számára írt rovatában szinte rendszeresen találkozhattunk Gledura Lajos, Gledura Lajosné gyakorlóiskolai nevelők, valamint Tóth Gyula int. tanár cikkeivel. Tóth Gyula ezen kívül a Pedagógiai és Pszichológiai Ismeretterjesztő, valamint a Szolnok megyei Népművelési Tanácsadó számaiban előadásvázlatokkal segítette a TIT előadóit.

A folyó tanévben megrendezett Intézeti Napok most is megyei pedagógustalálkozó jellegét öltötték, ahol nyitott könyvként tártuk az érdeklődők elé mind intézetünk, mind gyakorlóiskolánk életét, próbálkozásainkat, útkeresésünket. Az Intézeti Napokon elhangzott előadások témáit, amelyeket más helyen közlünk, a megyei és városi művelődésügyi szervekkel közösen határoztuk meg. Ezt a jól bevált gyakorlatot, amely intézeti munkánk kiugrázását, az élettel való szorosabb kapcsolatot erősíti, a jövőben is fenn kell tartanunk. A felsoroltakon kívül jutott erőnk arra is, hogy a Honvéd Tiszti Klub, a Tűzér Tartalékos Tiszti Iskola, a Hűtőgépgyár, az Aprítógépgyár Munkásakadémiája, Tsz Akadémia stb. keretein belül éljünk a pedagógiai vagy egyéb ismeretterjesztő munka lehetőségeivel. A felsoroltak azt bizonyítják, hogy kis létsámú intézetünkre – mint a megye egyedüli önálló pedagógusképző intézményére – igen sok feladat hárult. A tanári testület azonban szívesen tett eleget a külső kéréseknek is. Tudjuk, hogy elsősorban saját életünk példájával járulhatunk hozzá a nemes célokért lelkesedni, de még inkább tenni tudó tanítónemzedék neveléséhez.

KOPÁCSY BÉLA

int. igazgatóhelyettes

Szakcsoportjaink életéből

1959-ben, az indulás esztendejében mindössze két szakcsoport alakult. E két „Prokrusztész-ágyba” kellett belekényszeríteni a legkülönfélébb tantárgyakat oktató tanárainkat. Nyilvánvaló, hogy a szakcsoporti élet előnyei: közös érdeklődési kör, közös munkaterület, együttműködés – nem bontakozhattak ki megfelelően. Ma már öt szakcsoport működik, sőt a pedagógiai szakcsoporton belül a vezető metodikus irányításával a módszertanok oktatói és a metodikusok külön alcsoportot alkotnak. Ez utóbbi jelentőségét abban látjuk, hogy kapcsolatot létesít a szakcsoportok között, a szűkebb értelemben vett *tanítóképzés*, a gyakorlati életre való előkészítés érdekében összefogja erőinket.

A pedagógiai szakcsoport a legnagyobb létszámú, sőt hatóterülete is a legszélesebb. Ez a mi képzésünk jellegéből is fakad. Általában úgy szokták említeni, mint az intézet „motorját”. E tanévben a szakcsoport kezdeményezte más szakcsoportokkal az együttműködést, a munka összehangolását, adott ösztönzést, nyújtott segítséget a metodikai munkához. A szakcsoport vezetője volt annak a bizottságnak az elnöke, amely hallgatóink hivatástudatát és munkaerkölcsét vizsgálta. Május hónapban intézeti tanács elé terjesztett referátumuk és javaslatuk a jövő tanév munkáját jelentősen segítik.

A szakcsoport ülések témái minden alkalommal képzésünk lényeges oldalait érintették. Külön érdemük, hogy üléseikre gyakran hívtak vendégeket más szakcsoportokból, ha a tárgyalandó téma szélesebb körű felkarolását szükségesnek látták. (Pl.: az audio-vizuális oktatás, az erkölcsi meggyőződés kialakítása, a kutatómunka módszerei, a programozott oktatás lehetőségei – ilyen témák voltak.)

A fentebb említett metodikai csoport legfőbb érdeme ebben a tanévben is az volt, hogy a gyakorlati képzés tapasztalatait összegezte, segített az egységes eljárások kialakításában.

E szakcsoport tagjai publikáltak a legtöbbet az országos folyóiratokban és egyéb kiadványokban.

A marxizmus-leninizmus szakcsoport ez évi munkája során elsősorban tantárgya „pedagógiai profilú” oktatásának lehetőségeit vizsgálta. Sok hasznos tanulságot hoztak azok a viták, amelyek az előadások hatékonyságának pszichológiai feltételéről, hallgatóink életkori sajátosságairól folytak. Fő célkitűzésüket dokumentálja az a sokszorosított anyag, amelyet az alsó tagozatos világnézeti nevelőmunka segítése céljából a hallgatókhoz is eljuttattak, az Intézeti Napokon elhangzott előadás, felszabadulásunk 20. évfordulójára készített kiállításuk.

A szakcsoport tagjai vezették az intézeti tanárok és a gyakorlóiskolai nevelők ideológiai konferenciáit, segítették az intézeti KISZ-munkát, és mindent megtettek annak érdekében, hogy az intézet pártszervezetének közvetlen segítséget adjanak, támogassák az intézeten belül folyó ideológiai munkát.

A nyelvi és irodalmi szakcsoport 1963. márciusa óta működik

önállóan. Fő munkaterülete ebben a tanévben is a hallgatók anyanyelvi kulturáltságának gondozása, irodalmi, művészeti igényeiknek fejlesztése, irányítása, részben kielégítése volt. Jelentős szerepet vállaltak az intézeti kulturális életben, a KISZ, a Diák-bizottság és az MSZBT rendezvényeinek előkészítésében. Segítő munkájukra mindig számíthattak az öntevékeny, kezdeményező, a kulturális munka iránt érdeklődő hallgatók.

A belső szakcsoport munkája esztétikai, nyelvoktatási, metodikai kutatások felé fordult ebben a tanévben. A pedagógiai szakcsoporthoz hasonlóan ők is tettek lépéseket a más szakcsoportokkal folytatott együttműködésre. (A szemináriumvezetés metodikai problémáiról szervezett vitát ők kezdeményezték, esztétikai vitákra meghívták a zenei szakcsoportot stb.)

Az említetteken kívül a szakcsoport tagjai megkezdtek előkészületeiket a következő években sorra kerülő mai magyar és XX. századi világirodalom tanítására.

A természettudományi szakcsoport mindössze egy éves múltra tekint vissza. Önállóságuk új szintet hozott a tanév összképébe. A korszerű általános műveltség természettudományos alapjainak erősítésével járulnak hozzá tanítóképzésünk színvonalának emeléséhez. Nemes törekvésük hasznosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az a munkatervi célkitűzésük, hogy „Világnézeti nevelésünk természettudományos alapjai” címen állítottak össze referátumokat, tartottak vitákat a szakcsoportban. Ennek keretében fizikai, kémiai, biológiai és csillagászati filozófiai alapkérdéseket vetettek fel, keresve az új pedagógusnemzedék nevelésében hasznosítható érveket és módszereket.

Ugyancsak értékes tapasztalati anyagot gyűjtöttek össze az intézeti hallgatók természettudományos és matematikai előképzettségének vizsgálata során. Mindezt oktató-nevelő tevékenységünkben igyekeztek gyümölcsöztetni, de a további kutatások a középiskolai matematika-oktatás számára is hasznosak lehetnek.

E szakcsoportban került sorra december 18-án az országos matematikai jegyzetvita, ahol a testvérintézetek, valamint más egyetemek és főiskolák szakembereit is vendégül látták.

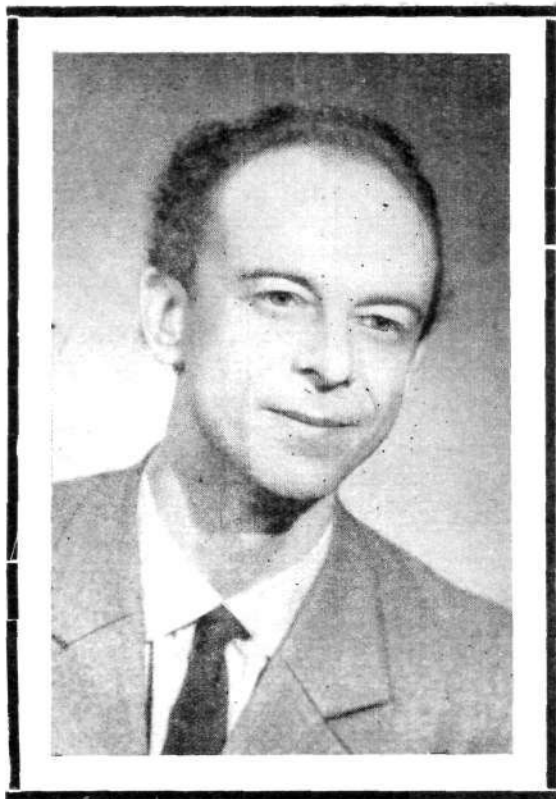
Az ének-zenei szakcsoport megalakulásunktól kezdve működik. A tanítóképzőkben e tantárgyak oktatása mindig sajátos szintet adott az ifjúsági életnek. A jó hagyományokat a szakcsoport igyekszik tovább ápolni. Az intézeti és városi rendezvényeken, ünnepeken történő reprezentatív szereplések mögött mindig megtalálható a szakcsoport tagjainak segítő munkája.

A szakcsoport életét e tanévben az új utak keresése foglalkoztatta.

Az éneknek és zenének az új tanterv szerinti együttes oktatása új feladatok elé állítja a szakcsoport tagjait. Az új általános iskolai tanterv is minőségi változást kíván elérni az általános iskolás tanulók zenei nevelésében. Mindez érthetően sok témát adott megvitatásra, kísérletezésre, de értékes munkájukról tanúskodnak azok a bemutatott tanulmányok, amelyek az esztétikai nevelés, a hallásfejlesztés, a zene és társadalom kapcsolatának kérdéseivel foglalkoztak.

A szakcsoport élet keretei között élvezhető teljes értékű segítséget jelenleg a rajz-műhelygyakorlatok, valamint a testnevelés tanárai számára eddig nem tudtunk biztosítani, mivel létszámuk alacsony. A két rajz-szakos és a testnevelő tanár első sorban a metodikai alcsoport keretén belül érvényesítheti a tanítóképzés szempontjából fontos elgondolásait. Szűkebb szakmai vonatkozásban országos szakbizottságokkal tartanak kapcsolatot.

KOPÁCSY BÉLA
int. igazgatóhelyettes

SZÉNÁSI BÉLA
1928—1965.

Mint intézetünk kiváló tanulója 1947-ben szerzett tanítói oklevelet. Felszabadulásunk első éveiben Jászsalsószentgyörgyön tanítószkodott, majd Jászapátin volt tanulmányi felügyelő. Eredményes munkája elismerésként rövidesen a járási művelődésügyi osztály vezetője lett. Közben beiratkozott az ELTE Bölcsészettudományi Karára, és 1959-ben pedagógiából kapott tanári oklevelet. Még ez év szeptemberében került intézetünkhöz, ahol mint intézeti tanár vezető metodikus beosztásban működött. Ebben a beosztásban nagy hozzáértéssel, a modern pedagógia és didaktika korszerű elveivel felvértezve, páratlan aktivitással és szenvedélyes hivatásszeretettel végezte munkáját. Több pedagógiai tárgyú tanulmánya jelent meg országos pedagógiai szaklapokban. Doktori disszertációja benyújtásra kész állapotban van. Mint az intézeti pártszervezet vezetőségi tagja is igen értékes munkát végzett.

1965. július 18-án közel három hónapig tartó súlyos betegség után, életének 38., pedagógus pályájának 18. évében ragadta el a halál. Távozásával súlyos veszteség érte intézetünket és az új rendszerű kommunista magyar tanítóképzést. Emlékét kegyelettel őrizzük.

INTÉZETÜNK KOLLÉGIUMA

A kollégium az intézet szerves része. Az intézet igazgatója egyben a kollégium igazgatója is, s a kollégiumban folyó nevelőmunkában az intézet minden tanára köteles részt venni.

Így magától értetődően a kollégium feladatai teljesen egybeesnek a tanítóképzés intézeti feladataival. Kollégiumunk szabályzatában ez áll:

„A kollégium feladata az, hogy

1. otthont adjon az intézet székhelyén kívül lakó s arra érdemes hallgatóknak;
2. hathatós segítséget nyújtson az intézet alapvető célkitűzéseinek – a művelt marxista-leninista világnézetű, hivatásukat értő és szerető tanítók képzésének megvalósításához.”

A fenti feladatmeghatározás arra utal, hogy nevelési célkitűzéseink mindenekelőtt a kollégiumi nevelőmunkában valósulhatnak meg.

Ehhez a feltételek kedvezőek, mert hallgatóink döntő többsége kollégiumban lakik, de a bejáró – az elmúlt tanévben mintegy 18 fő – hallgatót is bekapcsoltuk a kollégiumi életbe.

Hogyan teljesítettük ezeket az előttünk álló nagy feladatokat? Kollégiumunk otthon a hallgatóknak, biztosítja a nyugodt, derűs élet és ezzel az eredményes munka lehetőségét.

A hivatásra való eredményes felkészítést szolgálja az objektív feltételek mellett a kollégium egész belső élete.

Intézetünk egységes szervezeti felépítéséből következik, hogy az évfolyamok állami tanulmányi (munka-) csoportjai a kollégiumnak is primér közösségei. Kilenc ilyen elsődleges közösségünk van. Minden csoport az egymás mellett fekvő lakoszobákban, egy tömbben helyezkedik el. Életéért, munkájáért, fegyelméért a csoportvezető a felelős, aki feladatát megosztja a szobafelelősökkel. Az elmúlt tanévben egyik legfontosabb feladatunknak tekintettük a csoportvezetők és a szobafelelősök nevelését, munkájuk teljesebbé tételét, tekintélyük fokozását, szilárdítását. Mind a csoportvezetők, mind a szobafelelősök nevelését azzal szolgálhatjuk legjobban, hogy feladatokat kapnak, melyeket végrehajtanak s végrehajtanak, s részt vesznek az ellenőrzés munkájában, mely egyben az ő feladatteljesítésük ellenőrzését is jelenti. Ezeknek az elveknek fokozottabb érvényesítése a jövő tanév feladata.

A kollégium belső életét – beleértve a tanítói hivatásra való felkészítés feladatait is – az ifjúsági önkormányzat irányítja.

Az önkormányzat szervezeti felépítése:

1. A kollégiumi gyűlés az ifjúsági önkormányzat legfőbb szerve.
2. A kollégiumi önkormányzat operatív, irányító, végrehajtó szerve a Diákbizottság. Az intézet igazgatóságának és a kollégiumi gyűlésnek tartozik felelősséggel. Munkáját e két szerv hagyja jóvá. A Diákbizottság és intézetünk KISZ-szervezetének jó együttműködését biztosítja az a gyakorlat, hogy a kollégiumi titkár az intézet KISZ-csúcsvezetőségének hivatalból tagja, s így munkájáról ez a szerv is

beszámoltatja. Az 1963-64. tanévtől a kollégium vezetésével megbízott intézeti tanár irányítja a Diákbizottság munkáját.

A Diákbizottság felépítése: kollégiumi titkár, titkárhelyettes, kultúrfelelős, sajtófelelős, betegszobafelelős, a fegyelmi bizottság elnöke, a menzabizottság elnöke és az állami-kollégiumi csoportok vezetői.

Különösen fontosnak tartjuk a csoportvezetők jelenlétét a Diákbizottságban, hisz mint az elsődleges közösségek vezetői, ők a feladatok közvetlen végrehajtói. A Diákbizottság a felmerülő problémákat a havonta tartott gyűléseken vitatja meg. Ezeken részt vesz az intézeti KISZ-szervezet megbízottja is, jelezve a két önkormányzati szerv szoros kapcsolatát. A folyó tanévben Diákbizottságunk minden tagja megfelelően látta el feladatát. A KISZ-szel való együttműködésen kell még hatékonyabban munkálkodnia.

Az elmúlt tanévben felmerült különböző problémák sürgető parancsára mindennapi életünk szükségleteinek megfelelően a Diákbizottságon belül különféle szerveket hoztunk létre. Ilyenek:

a) Kollégiumunk életében a mindennapok nyugodt munkájának fontos tényezője az **ügyeleti rendszer**. Naponta négy ügyeletes teljesít szolgálatot a szabályzatban előírt jogok és kötelességek alapján. Lelkiismeretes feladatteljesítésük belső életünk nyugalmának, szépségének és így az eredményes tanulásnak a biztosítéka.

b) A Diákbizottság – mint fegyelmi hatóság – mellett működik a **fegyelmi bizottság**. Az ifjúság a kollégiumi életet érintő minden szabálysértést maga vesz kezébe, és a maga kebelén belül intéz el. Életrehívása óta – az elmúlt és a folyó tanévben – 18 fegyelmi ügyet bonyolított le, köztük olyanokat is, amelyek a kollégiumból való kizárással végződtek. Jelentőségét abban látjuk, hogy a felelősségérzet gyakorló átélésével biztosítja az egyének fejlődését, ugyanakkor a kádernervelésnek és az egészséges közszellem formálásának is kiváló eszköze; nagy lépést jelent a helyesen értelmezett önkormányzati önállóság felé; segíti az intézeti fegyelmi hatóság munkáját azzal, hogy a kollégiumi ügyeket leveszi a válláról, másrészt sok problémát feltár, előzetesen tisztáz, és így azok gyorsabb elintézése válik lehetővé.

c) A KISZ javaslatára jött létre a Diákbizottságon belül az **ügynevezett menzabizottság**, mely mint a Gazdasági Hivatal és a diákság összekötő szerve működik, de különböző, az ebédelő rendjével és az étkezés kulturáltságával összefüggő feladatok megoldása is hatáskörébe tartozik.

d) Kollégiumi tagságunk kulturális életének, kulturált szórakozásának tervezése, szervezése, irányítása a **kulturális bizottság** feladata. A kulturált szórakozás objektív feltételei: könyvtár, szaklapok, folyóiratok, rádió, televízió, lemezjátszó, társasjátékok stb. – rendelkezésre állnak. A művelődést szolgálják a különféle rendezvények. Ezek között a legjelentősebbek a „**kollégiumi estek**”, amelyek a hallgatóság sokoldalú érdeklődését elégítik ki. (Lásd: A tanév főbb kulturális eseményei c. fejezet!) Helyesnek bizonyult, hogy egy-egy csoportot bízunk meg a kollégiumi estek patronálásával, ami jobb rendezést és sikeresebb lebonyolítást eredményezett.

Tagságunk szórakozása nagyrészt a klubszobában zajlik. Kulturális bizottságunk legfontosabb feladata a klubszoba tervszerűbb működtetése, a tartalmasabb klubélet kibontakoztatása.

A fent leírt szervezeti formák életrehívása, működtetése, helyes tartalommal való megtöltése mind több jogot ad az ifjúság kezébe. Ugyanakkor alkalmasak kötelességérzetük, felelősségtudatuk felkeltésére, az egészséges közvélemény formálására. Így a mindennapok kohójában kovácsolódnak a közösségi ember, a kommunista pedagógus kívánatos személyiségjegyei.

Diákbizottságunk mindent megtesz az eredményes, a folyamatos tanulás segítésére is. Ellenőrzi a tagság munkáját, elfoglaltságát, s tapasztalatai alapján javasolta

az egyéni munkatervük alapján történő időbeosztást, kezdeményezte a tanulmányi csoportok szerinti közös konzultációkat a szaktanárokkal, megbeszéltek az egyes tantárgyak tanulásának speciális nehézségeit stb.

Úgy érezzük, hogy a kollégium egyre több segítséget ad mind a tanuláshoz, mind az új tanítóképző nevelőmunkájához.

CSIKI JOLÁN,

a kollégium vezetésével megbízott int. tanár

KISZ-szervezetünk munkája

Intézetünkben a folyó tanévben három évfolyamonként szervezett KISZ-alapszervezet működött összesen 187 taggal. Hallgatóink 97,2 százaléka KISZ-tag. A három alapszervezetben folyó munkát 11 tagú csúcsvezetőség fogta össze, illetve irányította:

Ennek tagjai a folyó tanévben az alábbi hallgatók voltak:

Intézeti KISZ-titkár Tarnavölgyi László

Diákbizottság titkára Kiss Margit

Szervezőtitkár Moós Éva

Agit. prop. titkár Nagy Rózsa

Módszertani kabinetvezető Nagy Ilona

Kultúrfelelős Tömösközi Sándor

Sportfelelős Lévai Mária

Gazdasági felelős Szabó Katalin

I. évf. KISZ-titkára Bihari Éva

II. évf. KISZ-titkára Urbán István

III. évf. KISZ-titkára Mile Katalin, illetve Kecskés Mária

Az évfolyamonként szervezett KISZ-alapszervezetek 3-3 KISZ-csoportra tagozódva végezték munkájukat. Helyesnek bizonyult, hogy e csoportokat az állami tanuló-csoportokba való tartozásuk szerint szerveztük. Így tudtuk őket legjobban aktivizálni, bekapcsolni a mindennapi feladatok megoldásába.

Nagy gondot fordítottunk a jó vezetőség kiválogatására és folyamatos továbbképzésére. Már a felvételi vizsgák alkalmával megkülönböztetett figyelemmel kísértük KISZ-megbízóleveles hallgatóinkat, és a későbbiekben igyekeztünk bevonni őket a vezetés munkájába. Két alkalommal szerveztünk vezetőképző tanfolyamot, amelyekkel politikai és erkölcsi fejlődésüket igyekeztünk meggyorsítani, ugyanakkor a gyakorlati munkához is nyújtottunk számukra módszertani segítséget.

Tervszerű munkánk alapjait a munkatervük adták, az itt megjelölt feladatokat szervezetünk minden tagja a legjobb tudása szerint igyekezett megoldani. Mindent megtettünk annak érdekében, hogy egységes közösséggé forrasszuk hallgatóságunkat. A csúcsvezetőség nemcsak az alapszervezetek, de a csoportok megmozdulásait is figyelemmel kísérte, aktív segítséget nyújtott. Meggyőződésünk, hogy a segítőkészség gyakoribb megnyilvánulása, az őszinte, baráti szellem kialakítása, a kritikai érzék fejlesztése a közösség formálásának legjobb eszköze. Minden alkalommal igyekeztünk nemcsak együttérzésünket, de anyagi elismerésünket is nyilvánítani, ha KISZ-tagjaink akár a tanulmányi eredmények, akár a társadalmi munka, vagy a kulturális élet területén eredményeket értek el. Bár anyagi lehetőségeink korlátozottak, könyv- és pénzjutalomban, valamint autóbuszkiránduláson való részvétellel jutalmaztuk a legjobb munkát végzőket.

Ideológiai-politikai nevelőmunkánk eredményeit több tény mutatja:

- A politikai tájékozottság érdekében a rendszeres újságolvasást szorgalmaztuk és az előző évekhez mérten lényegesen emelkedett a rendszeres újságolvasók száma.

- A csoportgyűléseken rendszeresen tartottunk politikai beszámolókat az aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről.
- A hallgatók politikai meggyőződésének egyik fokmérője lehet a végzett társadalmi munka is. A tanév folyamán 1532 órát jegyeztünk fel, amit társadalmi munkával töltöttek el. Az egy főre eső átlag 8,2 óra.
- Ugyancsak eredményeket jeleztek a jó hangulatban folytatott „politikai totójátékok”, ahol a versenyzők politikai tájékozottságukról tettek tanúbizonyságot.
- Felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából 20 éves fejlődésünket dokumentáló tablókat készítettünk a marxizmus-leninizmus szakcsoport irányításával. E munka sok tekintetben nemcsak manuális ténykedést, hanem kutatást, alkotást is jelentett, közelebb kerültek KISZ-tagjaink az elmúlt 20 év eredményeihez, jobban tudják azt értékelni.
- Feladatunknak tekintettük KISZ-tagjainknak a párttagságra való felkészítését is. Jelenleg két tagjelöltünk van az intézeti pártalapszervezetben.

A tanulmányi munka segítségét főként azzal igyekeztünk szolgálni, hogy ébrentartottuk a folyamatos tanulás szükségességét. Hallgatóink nagy többsége belátta, hogy tudatos, célszerű és folyamatos munkával lehet csak felkészülni a tanítói hivatásra. Úgy érezzük, hogy a jeles és jó tanulmányi eredményt elértek számának növekedésében a mi munkánk is benne található.

Eredményesnek mondható *KISZ-tagjainknak az úttörőcsapatoknál végzett munkája* is. Ellenőrzéseink során megállapíthattuk, hogy a csillebérci elméleti előkészítés eredményes volt, tagjaink jól fel tudják használni tanult pedagógiai és lélektani ismereteiket, a pártások tevékenyek az egyes foglalkozásokon, vidám, közvetlen a hangulat. Az egyes úttörőcsapatokhoz kinevezett összekötők rendszeresen tájékoztatták vezetőségünket a csapatoknál végzett munkáról. A csapatvezetők általában elégedettek a hallgatóink által végzett munkával.

Kulturális tevékenységünkről külön nem kívánunk szólni, hisz ezek évkönyvünk más részében megtalálhatók. Ezen a helyen csupán az elismerés hangján kívánunk szólni Tömösközi Sándor, Hódy Magdolna, Szabó Katalin, Kertész Mária, Dilk Ede tagjainkról, akik a kulturális élet fellendítésének motorjai voltak. Részben alkotó kezdeményezésükkel, részben a rájuk kiszabott feladatok átlagon felüli megoldásával, szívós, kitarító munkájukkal adtak ösztönzést másoknak is.

Sportnapjainkban főleg különféle háziversenyek szerepeltek, de igen örvendetes a leány röplabda- és kézilabda-csapatunk jó helyezése, amelyet a megyei, illetve a járási versenyeken értek el. Az előző évhez viszonyítva többen teljesítették a *Kilián-próba* követelményeit is. Eddig 46-an szereztek jelvényt.

Összegezve megállapíthatjuk, hogy tovább sikerült fejleszteni eredményeinket, KISZ-életünk fellendülőben van. A feladatokat, amelyeket az intézeti MSZMP-alapszervezet tűzött eléink, és amelyeket munkaterveinkben rögzítettünk, sikeresen megoldottuk. Ennek magyarázatát elsősorban a szervezeti fegyelem erősödésében, az egyéni felelősségtudat fejlődésében, valamint a vezetői munka színvonalának emelkedésében kereshetjük.

TARNAVÖLGYI LÁSZLÓ

intézeti KISZ-titkár

A tanév főbb kulturális eseményei

Az elmúlt tanévekhez hasonlóan az idén is a Kulturális Bizottság fogta össze azokat a kezdeményezéseket, amelyek részben az intézeti munkaterv, másrészt a KISZ és a kollégium vezető szerveinek buzdítása nyomán jelentkeztek. Horgosi Ödön int.

tanár vezetésével az irányító munkában részt vállaltak a KISZ- és a Diákbizottság kultúrfelelősein kívül a nyelvi és irodalmi szakcsoport, valamint az ének-zenei szakcsoport tanárai is. A Kulturális Bizottság gondot fordított arra, hogy az intézet hallgatóinak művészi ízlését helyes irányban fejlessze tovább, adjon megfelelő lehetőséget az egyéni képzések kibontakozásához, szélesítse a hallgatók érdeklődési körét, az intézeti és városi reprezentatív ünnepségek alkalmával az igényesség, a megfelelő színvonal öre legyen.

Az alábbi részterületek néhány említésre méltó eseményét kívánjuk megörökíteni, legalább is címszerűen:

Irodalmi műsorok

Az intézet Egresi Gábor szavaló és színjátszó szakkörének rendezésében került sor M. I. Lermontov születésének 120. évfordulója alkalmából a „Szeretlek hazám mindenek felett” című emlékestre.

Emlékezetes marad az előző tanév zenés irodalmi műsorának folytatását képező „Szerelmi álmok” II. rész, amely igen sok hallgatót foglalkoztatott. A rendezésben nemcsak irodalmi eszközökkel dolgoztak, hanem a dia- és pergőfilm, valamint a zenei aláfestés eszközeit is alkalmazva igyekeztek élményt nyújtani, a világirodalom legszebb szerelmes verseiből válogatva az anyagot.

„Rügyfakadás” címen önálló irodalmi és zenés estünk jól szolgálta részben a hallgatók művészi képességeinek kibontakozását, valamint a buzdítást, a kedvébresztést az alkotó munkára. A műsorban ugyanis hallgatóink szépirodalmi alkotásai, valamint Szabó Mihály és Donáth Antal intézeti tanárok zenei alkotásai kerültek műsorra. Ugyancsak e szakkör adott irodalmi műsort a Néphadsereg napja alkalmából a Fegyveres Erők Klubjában.

Intézeti ünnepélyek

Ezek megrendezése minden alkalommal a Kulturális Bizottság ellenőrzésével és irányításával történt.

A tanévnyitó, a november 7-i és március 15-i ünnepélycinken kívül külön kell említést tenni a hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmával rendezett, színvonalas műsorunkról, ahol többek között bemutatásra került Szabó Mihály int. csoportvezető tanár Felszabadulási indulója, valamint a Kilián Tiszti Iskolával közösen előadott szavalókórus. Erre az alkalomra Nagy József int. tanár szavalókórusra dolgozta fel Rozsgyesztvenszkij Requiem c. elbeszélő költeményét. E tanévben intézetünkben került sor a *Tanító- és Óvónőképző Intézetek IV. Országos Szakmai Konferenciájának* megrendezésére. A szakmai konferenciát követő két esti műsor szép élményt nyújtott a résztvevőknek, a felolvasott díjnyertes pályamunkák és a viták erősítették a hallgatók hivatástudatát, szélesítették látókörüket.

Élménybeszámolók

E tanévben is nagy érdeklődésre tarthattak számot a KISZ és Diákbizottság által kezdeményezett élménybeszámolók.

Ezek között említjük meg időrendi sorrendben *Horgosi Ödön* int. tanár *Szovjetunióbeli útjáról*, *Botos Ottó* olimpikonnak, a válogatott vízilabda-csapat tagjának *Tokióról*, valamint *dr. Herczeg Gyula* olasz nyelvi szakfelügyelőnek *olaszországi útjáról* tartott élménybeszámolóját.

Ismeretterjesztő előadás

Főleg a kollégiumi keddek keretében került sor a hallgatók érdeklődési körének kiterjesztése, tudásszintjük emelése érdekében az ismeretterjesztő előadásokra. Ezek közül *dr. László Gyula* egyetemi tanárnak *A modern művészetekről*, valamint *dr. Crenner Mibálynak*, a Színház- és Filmtudományi Intézet munkatársának *A színház*

és színházi élet címen tartott előadást emeljük ki, amelyeket hallgatóságunk érdeklődéssel fogadott. Élményekben sokat gazdagodtak.

Egyéb rendezvények és kulturális megmozdulások

A fentebb felsorolt kulturális rendezvényeken kívül még igen sok megmozdulásra került sor részben intézeti, részben hallgatói csoportkeretben. Ezek közül is csupán a jelentősebbek említésére vállalkozhatunk. A hallgatók hivatástudatának fejlesztését, szakismereteik bővítését szolgálta az egyik kollégiumi est keretében rendezett Makarenko-émlékest, amelyen *Csiki Jolán* intézeti tanár tartott előadást.

Több rendezvény szolgálta az intézet és a városi-járási szervek jó kapcsolatának erősítését. E külső kapcsolatok közül a Kulturális Seregszemlén, a „Ki mit tud?” vetélkedőkön, a városi ünnepélyeken való szereplésüket említhetjük meg. Ugyancsak gyümölcsözőnek mondható az a kapcsolat, amelyet a szolnoki Szovjet Helyőrség katonáival, valamint a helybeli Kilián Tiszti Iskola hallgatóival alakított ki hallgatóságunk sport és kulturális vonatkozásban.

A hallgatók ízlését fejlesztette az intézetben megrendezett háziipari és lakáskultúra kiállítás, amelyet a testvérintézetek képviselői is megtekintettek a szakmai konferencia alkalmával. E kiállítás megrendezésében Fehér Mária intézeti tanár vállalt jelentős részt.

Krónikánk nem lenne teljes, ha nem említenénk meg azt, hogy hallgatóink kisebb-nagyobb csoportokban több alkalommal látogattak Budapesten opera- és színházi előadást, valamint a városban rendezett hangversenyeket.

Az előttünk álló feladatok között elsősorban a klubélet fellendítését kell kiemelnünk. A tanév folyamán megrendezésre került vitaestek még nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket.

HORGOSI ÖDÖN

int. tanár

Gyakorlóiskola és gyakorlati képzés

Hallgatóink gyakorlati életre való felkészítésének egyik területe az intézet gyakorló általános iskolája, a másik a szakmai gyakorlat. Ez utóbbit az ötödik, ill. hatodik félévben végzik külső általános iskoláknál.

Gyakorlóiskolánkban biztosítottuk a munka objektív feltételeit. Egyre növekvő szertári állományunk a korszerű szemléltetés lehetőségeit biztosítja. Az itt folyó munka korszerű, a mesterség tanulói számára megfelelő „műhely”.

Az elmúlt tanévben tíz tanulócsoportban 257 alsó tagozatos általános iskolai tanuló tanult 8 osztott és 2 összevont osztályban. E tíz tanulócsoportban nyílt lehetőség a hallgatók egyéni és csoportos osztálylátogatására, bemutató tanításokon és azok elemzésén való részvételre, valamint gyakorlati tanítások tartására. A munka méreteit talán az alábbi néhány számadat illusztrálja:

A tanév folyamán az általános pedagógiai tantárgyakkal kapcsolatosan 16 alkalommal kérték fel az intézet tanárai a gyakorlóiskolát bemutató tanításra, ahol hallgatóink csoportos megfigyelést végeztek. Módszertani ismeretek gyakorlati alkalmazását elősegítő bemutató tanításokat 88 esetben tartottunk. Csoportos tanítási gyakorlatokat 380 órában vezettek, ill. figyelhettek meg, míg 378 esetben egyéni hospitálásuk idején tartottak önállóan tanítási órát a hallgatók. Ez utóbbi számmal kapcsolatosan jegyezzük meg, hogy a II. évesek egyéni látogatásuk idején 1, a harmadévesek pedig 2 órában taníthattak. Ugyancsak itt említjük meg, hogy 1109 órában látogattak a II. és III. évesek egyénileg a gyakorlóiskolában.

A tanév folyamán – mint azt az előzőekben már említettük – arra törekedtünk, hogy fokozzuk hallgatóink önállóságát, engedjünk tért alkotó kezdeményezésüknek. Bátran elmondhatjuk, hogy a gyakorlóiskolával kiépített kapcsolat a hivatásszeretetre való nevelésnek egyik legjobb eszköze. Itt nemcsak a szorosan vett tanítási órákat figyelhették meg, hanem a munka egyéb területeibe is betekintést nyerhettek. Bekapcsoltuk őket az ünnepélyek rendezésébe, a kisdobosmunkába, a családlátogatásokba, részt vehettek szülői értekezleteken stb.

Tanítási óra a gyakorlóiskolában

A gyakorlati képzés másik nagy területe a szakmai gyakorlat. Az elmúlt tanévben itt bizonyos változások történtek. Az átmeneti pedagógushiany felszámolása érdekében csökkenteni voltunk kénytelenek a külső gyakorlóiskoláink számát, ahol négyhónapos szakmai gyakorlatukat töltötték a III. éves hallgatóink, ugyanakkor Szolnok és Heves megye területén 19 községben 22 alsó tagozatos osztály önálló vezetését látta el félévi váltással 44 hallgatónk. Gyakorlatvezető irányítása mellett mindössze 18 hallgatónk végzett szabályszerű négyhónapos szakmai gyakorlatot.

Külső gyakorló általános iskoláink e tanévben az alábbiak voltak: Fűzesabony I. számú, Hatvan I. számú, Jászapáti Központi, Jászberény Kossuth utcai, Karcag Kálvin úti, Szolnok Kassai úti és Törökszentmiklós Hunyadi úti általános iskola.

Örömmel tölt el bennünket, hogy mind a folyó tanévi szakmai gyakorlatos, mind az előző tanévekben végzett tanítványainkról kapott minősítések megnyugtatók. A hiányosságok csaknem kivétel nélkül a gyakorlat hiányával magyarázhatók, de elismeréssel szólnak elméleti és világnézeti felkészültségükről, hivatásszeretetükről, valamint munkaerkölcsükről, melyekre további gyakorlatuk során bátran lehet építeni.

RÓZSA SÁNDOR
gyak. isk. igazgató

Az intézet szervezeti felépítése és dolgozói

Az intézet vezetői:

Igazgató András Béla; MSZMP alapszerv. titkára Szabó Mihály; igazgatóhelyettes Kopácsy Béla; gazdasági igazgató Szécsi Zoltán; gyakorlóiskola igazgatója Rózsa Sándor.

Az Intézeti Tanács tagjai:

András Béla, Daróczy Miklós, Fábrián Zoltán, Karkus Istvánné, Kopácsy Béla, Rózsa Sándor, Simon András, Szabó Mihály, Szécsi Zoltán, Szénási Béla, Szombathy Miklós.

Az intézet szakcsoportjai

Pedagógiai szakcsoport

Vezető: Tóth Gyula. Tagjai: Szénási Béla vezető metodikus, Csíki Jolán, Fábrián Zoltán, Fejér Mária, dr. Zákányi Gyözöné, Vuics István.

Marxizmus-leninizmus szakcsoport

Vezető: Daróczy Miklós. Tagjai: Karkus Istvánné, Lencse Gyula.

Nyelvi és irodalmi szakcsoport

Vezető: Simon András. Tagjai: Horgosi Ödön, Nagy József.

Természettudományi szakcsoport

Vezető: Szombathy Miklós. Tagjai: Krasznay Ferenc, Schuk Lajos, Timár Mihály.

Ének-zenei szakcsoport

Vezető: Szabó Mihály. Tagjai: Bálint Ákos, Donáth Antal, Kopácsy Béláné, Vadászy Béláné.

Tanulmányi csoport

Timár Mihályné főelőadó, Áprily Sándorné előadó, Nagy Józsefné könyvtáros, Szabó Mihályné ideigl. könyvtáros, Mézes Erzsébet és Kispál Béláné adminisztrátorok.

Gazdasági hivatal

Szécsy Zoltán igazgató, András Béla pénzügyi főelőadó, Lencse Mátyásné könyvelő, Tóth Gyuláné gazdasági előadó, Vaczek Béla élelmezésvezető.

Kimutatás az intézeti tanárok beosztásáról és egyéb tevékenységéről

Név és beosztás	Intézeti működésének kezdete	Oktatott tantárgyai	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Andrási Béla int. igazgató	1959. I. 1.	anyanyelvi ismeretek, német	Országgyűlési képviselő, az Országgyűlés Kult. Bizottságának tagja, megyei pártbiz. tag, városi tanács tag, TIT-tag.
Kopácsy Béla int. igazgatóh.	1959. VII. 1.	logika, iskolaszervezetten	A levelező tagozat vezetője, a diákjóléti bizottság elnöke, a Szolnoki Tanárképző Főiskola előadója, TIT-tag.
Bálint Akos int. tanár	1961. IX. 1.	ének, zene	Az int. vegyeskar vezetője.
Csiki Jolán int. tanár	1960. VII. 1.	neveléstörténet, gyak. képzés	A kollégium vezetője, az intézet Szakszerv. Biz. tagja, csoportpatronáló tanár, TIT-tag.
Daróczy Miklós int. vezetőtanár (marxizmus—leninizmus)	1961. VII. 1.	politikai gazdaságtan	A marxizmus—leninizmus esti egyetem tanára, a TIT városi-járás elnökségének tagja.
Donáth Antal int. tanár	1961. X. 1.	zene	Az int. zenekarának vezetője.
Fábián Zoltán int. tanár	1959. VII. 1.	lélektan, gyak. képzés	Az MTA Didaktikai és Metodikai Albizottságának, A Tanftó Munkája Szerk. Biz.-nak, a Felsőokt. Koll. Tanács tagja, a Szolnoki Tanárk. Főisk. előadója.
Fejér Mária int. tanár	1959. VII. 1.	rajz, művészettörténet	A díszítőművészeti szakkör vezetője, Szaksz. Biz. tag.
Horgosi Ödön int. tanár	1961. XII. 1.	oroszbiz. nyelv	A Magyar Nyelvtud. Társ. tagja, az int. kult. biz., az MSZBT és a sportkör elnöke, a Megyei Sportszöv. munkatársa, csoportpatronáló tanár.
Karkus Istvánné int. tanár	1960. II. .	tudományos szocializmus	Az MSZMP városi biz. fegyelmi bizottságának tagja, csoportpatronáló tanár.
Kopácsy Béláné int. tanár	1959. VII. 1.	ének, zene	Az int. és a városi kult. biz. tagja.
Krasznay Ferenc int. tanár	1959. XII. 15.	mezőgazdaságtan, földrajz környezetism. módszertana	Az Orsz. Term. tud. Szakbiz. tagja, a gyakorlókert irányítója, az osztó biz. elnöke, szb-tag.
Lenese Gyula int. tanár	1961. II. 15.	filozófia	A marxizmus—leninizmus esti egyetem tanára, pártcsoportbizalmi, csoportpatronáló tanár.
Nagy József int. tanár	1960. I. 1.	népművelés, anyanyelvi módszertan	A népművelési szakkör vezetője, az int. Szakszervezeti Bizottságának tagja, TIT-tag.

Név és beosztás	Intézeti működésének kezdete	Oktatott tantárgyai	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Simon András int. vezetőtanár (nyelvi és irod.)	1961. VII. 15.	anyanyelvi ismeretek, anyanyelvi módszertan, francia	Az intézet Szakszervezeti Bizottságának titkára, a Városi Népfőnt Bizottság tagja, csoportpatronáló tanár.
Schuk Lajos int. tanár	1961. VII. 15.	matematika, számtan módszertan	Az Int. Szakszervezeti Biz. tagja, a Bolyai Társ. és a TIT tagja, csoportpatronáló tanár.
Szabó Mihály int. vezetőtanár (ének, zene)	1959. VII. 1.	ének, zene	Az int. pártalapszerv. titkára, városi pártbizottsági tag, a városi munkáskórus vezetője.
Szénási Béla int. vezetőtanár (vez. metodikus)	1959. VII. 1.	pedagógia, gyak. képzés	Az int. pártalapszerv. vezetőségi tagja, a Szolnoki Tanárképző Főiskola előadója.
Szombathy Miklós int. vezetőtanár (term. tud.)	1959. VII. 1.	matematika, számtan módszertan	Az Orsz. Matematikai Szakbiz. elnöke, városi polgári védelmi törzsparancsnok, TIT-tag.
Timár Mihály int. tanár	1959. VII. 1.	testnevelés és módszertana, iskolaegészségtan	A megyei TST tagja, a Járási Atlétikai Szöv. elnöke, az intézeti sportklub főtítkára, szakszerv. bizalmi.
Tóth Gyula int. vezetőtanár (pedagógia)	1959. VII. 1.	didaktika, gyakorlati képzés	A TIT megyei elnökségének tagja, a városi-járási csoportjának vezetője, a Szolnoki Tanárképző Főisk. előadója.
Vadászy Béláné int. tanár	1962. X. 1.	ének, zene	A női kar, a gyak. isk. népi gyermekjáték- és táncs csoportjának vezetője, csoportpatronáló tanár.
Vuics István int. tanár	1959. VII. 1.	rajz, műhelygyakorlatok	A Magyar Népközt. Képzőműv. Alapjának tagja, csoportpatronáló tanár.
Dr. Zákányi Gyözőné int. tanár	1960. VII. 1.	gyakorlati képzés, gyermekvédelem, napköziotthon vezetés	A Városi Gyámügyi Albizottság tagja, csoportpatronáló tanár.

**Kimutatás a gyakorlóiskola nevelőinek beosztásáról
és egyéb tevékenységéről**

N é v	Beosztás	Intézeti működésének kezdete	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Rózsa Sándor	igazgató	1959. VII. 1.	Városi tanácstag, vb-tag, az Int. Tanács tagja.
Baráth Gézáné	rajz, gyak. fogl.	1959. VII. 1.	Pártcsoportbizalmi, iskolatanács tagja, iskolai filmfelelős.
Baráth Györgyné	I. b oszt. vezető	1959. VII. 1.	Főisk. és gyak. isk. bábszakkör vez., kisdobos rajvezető.
Barta Éva	ének	1962. VIII. 16.	Kórusvezető, kisdobos gazdasági felelős.
Bodor Sándor	II—IV. oszt. vezetője	1959. VII. 1.	Alsó tagozatos munkaközösségvezető, iskolatanács tagja, rajvezető.
Bodor Sándorné	napközis II. csop. vez.	1959. VII. 1.	
Fábián Lajos	I—III. oszt. vezetője	1959. VII. 1.	Biztonsági megbízott, szertáros, ügyes kezek szakkör vezetője, rajvezető.
Fábián Zoltánné	III. a oszt. vezetője	1961. X. 1.	Szakszerv. bizalmi, iskolatanács-tag, rajvezető.
Garami Margit	III. b oszt. vezetője	1963. VIII. 1.	Népfront aktíva, rajvezető.
Gledura Lajos	II. a oszt. vezetője	1959. VII. 1.	Szakszerv. biz. tag, rajvezető.
Gledura Lajosné	II. b oszt. vezetője	1959. VII. 1.	Rajvezető.
Hagyó Ernőné	IV. b oszt. vezetője	1959. VII. 1.	Sajtófelelős, rajvezető.
Hajcser Béláné	napközis III. csop. v.	1959. VII. 1.	Dekorációfelelős.
F. Kaplár Jánosné	IV. a oszt. vezetője	1963. IX. 1.	Rajvezető.
Kispál Sándor	testnevelés	1959. VII. 1.	Megyei tanácstag, pártszerv. vez. tag, az int. szb elnöke, az iskolatanács tagja, járási sportszöv. elnökségi tag.
Koppány Sándor	napk. I. csop. vezetője	1959. VII. 1.	Takarékossági megb., tankönyvfelelős, szb bizalmi.
Litkei Katalin	I. a oszt. vezetője	1963. VIII. 1.	Uttörő csapatvezető, az iskolatanács tagja.

Intézetünk volt tanárai

N é v	Működésének ideje
Berzátzy László	1959. VII. 1—1962. VIII. 31.
Császtvay István	1959. VII. 1—1959. XII. 31.
Subik István	1961. II. 20—1961. VIII. 31.
Szegedy János	1959. VII. 1—1964. IX. 15.
H. Tóth Imre	1959. VII. 1—1961. IX. 15.
Tiba Imre	1959. IX. 1—1960. I. 15.

Gyakorlóiskolánk volt nevelői

N é v	Működésének ideje
Csikós Andor	1959. VII. 1—1962. VII. 31.
Kerepesi Pálné	1959. VII. 1—1961. IX. 25.
Krasznay Ferencné	1959. XII. 30—1963. VII. 31
Muhari Lászlóné	1959. VII. 1—1963. VII. 31.

A tanév folyamán díjazott pályamunkák

- November 7-re az intézet által meghirdetett pályázaton díjat nyertek:
Tömösközi Sándor II. éves: „Ezerszer ember: gyermek” c. munkája kiemelt I. díjat;
Demeter Irén II. éves: „Orosz nyelvű pedagógiai szakkikk magyarra fordítása” c. tételéért I. díjat;
Jurányi István II. éves: „Illusztrált rajztanmenet 2-4. tanulócsoporthoz számára” c. tételéért II. díjat;

Kádár Kálmán II. éves: „Üttörő- és mozgalmi dalok a nevelés szolgálatában” c. munkájáért megosztott III. díjat;

Bartsch Erzsébet II. éves: „A termelészövetkezeti gazdálkodás hogyan változott a parasztság gondolkodásán?” c. munkájáért megosztott III. díjat.

A IV. Országos Szakmai Konferencián díjat nyert pályázók:

Magócs Erzsébet II. éves: népművelési tárgyú pályamunkájával I. díjat;

Herczegh Júlia I. éves: népművelési tárgyú pályázatával II. díjat;

Tömösközi Sándor II. éves: népművelési tárgyú pályázatával III. díjat;

Bartsch Erzsébet II. éves: KISZ-tárgyú pályázatával III. díjat.

DÍSZOKLEVELET NYERT IDŐS PEDAGÓGUSOK SZÁMA

(1960–1965)

Év	Gyémánt diploma	Arany diploma	Összesen
1960	2	17	19
1961	2	7	9
1962	7	7	14
1963	2	23	25
1964	13	20	33
1965	11	20	31
Összesen:	37	94	131

Oklevelet szerzett hallgatók névsora NAPPALI TAGOZAT

1962-ben:

Berkó Mária, Bertalan Stefánia, Bódi Petronella, Bognár Anna Mária, Bóna Mária, Czako Mária, Csébi Mária, Csik Veronika, Dobrai Ilona, Dorozsmai Katalin, Farkas Anikó, Farkas Mária, Fazekas Ilona, Győr Etelka, Hadas Zsuzsanna, Hajdú Judit, Havassy Zsuzsanna, Juhász Ilona, Kádár Eszter, Kálmán Erzsébet, Kindert Ferenc, Kiss Gábor, Lendvai Ilona, Marik Mihály, Móczár Aranka, Molnár Gyula, Muhari Margit, Nagy Istvánné, Pataki Piroska, Pozderka István, Rabóczky Katalin, Radványi Nagy Mária, Sarkadi Mária, Sánta Róza, Semsei Ilona, Sipos Mária, Szabó Margit, Szórád Györgyi, Sztrunga Margit, Turi Mária, Túróczi Terézia, Vad Mária, Valyó Margit, Varga Mária, Vithalm Klára, Zelizi Erzsébet, Zölei Ilona.

1963-ban:

Balogh Ilona, Bányai Mária, Berényi Mária, Bözső Józsefné, Bús Klára, Czitó Erzsébet, Csongovai Péter Attiláné, Dékány Livia, Evenich Lajos, Farkas Károlyné, Fögel Gizella, Gaál Karolin, Galsi Anna, Garami Margit, Gergely Mihályné, Hargittay Zsuzsanna, Horuczi István, Kaucsek Judit, Kádár Eszter, Kiss Irén, Kiss Margit, Kiss Mária, Kopál Éva, Magony Imre, Major Erzsébet, Marton Lászlóné, Márkus Judit, Mester Éva, Mezei Mária, Mihályi Erzsébet, Nagy Mária, Návai Hajnalka, Nyikos Ilona, Papp Anna, Porkoláb Benjammné, Prókátor Mária, Remeczky Éva, Román Mária, Sebők Ildikó, Sik Flóra, Simon Gizella, Simon Klára, Szerencsés János, Szécsényi Katalin, Szilágyi György, Szöllösy Mária, Takács Margit, Takács Sándor, Tary Annamária, Tényi Ilona, Tóth Fekete László, Török László, Vallent Gyula, Varga Márta, Várallyai Ottilia, Víg Gabriella, Zakkay Mária.

1964-ben:

Angyal Júlia, Barna Gyula, Bárdos Margit, Bencze Ferencné, Borbély Zsófia, Buga Margit, Butyka Vilma, Chiovini Eszter, Csatári Margit, Dobos Edit, Fodor Istvánné, Galánfi Mária, Gedon László, Gulyás Judit, Herczeg Ildikó, Hidasi Erzsébet, Jáki Csaba, Jónás Emília, Kerényi Judit, Kézdi Róza, Kiss Erzsébet, Kósa Antalné, Kurucz Zsuzsanna, Laczkó Anna, Máthé Gizella, Mester Istvánné, Mihályi Katalin, Molnár Ottilia, Müller Erzsébet, Nagy Edit, Nagy Mária, Nagy Zsuzsanna, Németh Margit, Pécsi Magdolna, Pintér Sándor, Rekenyi Teréz, Sarkadi Sándorné, Sárközi Katalin, Szabó Ágota, Szabó Magdolna, Szász Erzsébet, Szekeres Mária, Szentgyörgyi Piroska, Szikszai Katalin, Szonda Irén, Tóth Valéria, Tóvári Erzsébet, Varga Mária, Vékony Irén, Zsíros Miklósné.

1965-ben:

Antalfy Rózsa, Baranyi Teréz, Benedek Sándorné, Borics Oszkár, Borsi Katalin, Csanády Ilona, Csanády Szabolcsné, Cseh Béla, Cseh Ilona, Csépany Katalin, Csépany Mária, *Csóó Jolán*, Debreczeny Krisztina, Demeter Erika, Erdei Róza, Fellner Károly, Figler Rozália, Gattyán Mária, Hajdú Irén, Hann Ferenc, Hatala Júlianna, Hermann Margit, Iklódy Piroska, Jakab György, Jakab Györgyné, Jurta Zsuzsanna, Kampler Tibor, Kecskés Mária, Kindlovits Zsuzsanna, Kúti Veronika, Molnár Zsuzsanna, Pintér Magdolna, Polyák Csaba, Rajnoha Károlyné, Rácz Mária, Rigó Szántai Sarolta, Rónai Erzsébet, Ruskó Anna, Szabó Béláné, Szigethy Gizella, Szigethy Márta, Szoghi Ágota, Szűts Erzsébet, Tóth Gyuláné, Uhrin Benedek, Uhrin Benedekné, Úrögdy Piroska, Veres Zoltánné, Zsámba Katalin.

LEVELEZŐ TAGOZAT

1964-ben:

Ádám Mihályné, Bándi Árpád, Gombás Istvánné, Gulyás Ilona, Kapus Ferencné, Keresztes Istvánné, Korom Kálmánné, Lakatos Józsefné, Mihalcsik Istvánné, Nagy Kálmánné, Szabó Ernő, Széplaki Sándorné, Török Sándorné, Tyihák Zoltánné.

1965-ben:

Ambrus Endréné, Bartik Károlyné, Bálint Sándorné, Berceli Istvánné, Bognár Mária, Bojtos Gyuláné, Czinege Júlianna, Csaba Józsefné, Cseh Istvánné, Juhász Andrásné, Köhalmi Antal, Lázár Jolán, Lerner Tamásné, Marton Kálmán, Márki Gábor, Menyhárt Pál, Mérai Károlyné, Papp Gyula, Tolmács Rozália, Tolnai Mária, Tóth Antalné, Tóth János Zoltánné, Varga Józsefné, Vári Györgyné.

A tanulmányi átlagok alakulása*

Tanév	Félév	Nappali tagozat			Intézeti átlag	Levelező tagozat			Intézeti átlag
		I. évf.	II. évf.	III. évf.		I. évf.	II. évf.	III. évf.	
1959/60	I.	4,06	—	—	4,06	—	—	—	—
	II.	3,93	—	—	3,93	—	—	—	—
1960/61	I.	3,94	4,19	—	4,06	—	—	—	—
	II.	3,51	3,89	—	3,70	—	—	—	—
1961/62	I.	3,72	3,56	3,83	3,70	3,14	—	—	3,14
	II.	3,61	3,82	4,00	3,81	3,21	—	—	3,21
1962/63	I.	3,63	3,72	4,17	3,84	2,82	3,07	—	2,94
	II.	3,63	4,05	3,82	3,83	2,79	3,50	—	3,14
1963/64	I.	3,75	3,82	3,73	3,76	2,85	2,76	3,28	2,96
	II.	3,64	3,76	4,08	3,82	2,57	3,04	—	2,80
1964/65	I.	3,22	3,75	3,80	3,59	2,51	2,32	2,67	2,50
	II.	3,34	3,79	3,77	3,63	2,06	2,80	—	2,43

* Utóvizsgák után.

Népköztársasági ösztöndíjas hallgatók

1963–64-ben: Gedon László I. fokozat.

1964–65-ben: Csodó Jolán és Rác Mária III. évf. II. fokozat; Magócs Erzsébet és Moós Éva II. évf. II. fokozat.

A hallgatók létszámának alakulása

Tanév	Evfolyam	Létsz.	Nappali tagozat			Levelező tagozat			Intézeti létszám összesen	Ebből férfi
			Össz. létsz.	Szakmai gyak.-on	Kollé- gista	Évf.	Létsz.	Össz. létsz.		
1959/60	I.	49	49	—	46	—	—	—	49	6
1960/61	I.	60	—	—	—	—	—	—	—	—
	II.	48	108	—	101	—	—	—	108	16
1961/62	I.	55	—	—	—	I.	14	14	—	—
	II.	58	160	—	124	II.	—	—	174	20
	III.	47	—	23	—	III.	—	—	—	—
1962/63	I.	68	—	—	—	I.	54	—	—	—
	II.	52	177	—	125	II.	14	68	245	31
	III.	57	—	28	—	III.	—	—	—	—
1963/64	I.	66	—	—	—	I.	72	—	—	—
	II.	64	180	—	132	II.	49	135	315	42
	III.	50	—	25	—	III.	14	—	—	—
1964/65	I.	67	—	—	—	I.	41	—	—	—
	II.	62	191	—	142	II.	65	156	347	50
	III.	62	—	31	—	III.	50	—	—	—

A szociális juttatásban részesülő hallgatók száma a 158 1963. sz. M. M. utasítás alapján

	T a n é v	
	1963/64 (átlag)	1964/65 (átlag)
Az intézet hallgatóinak száma	180	191
Ebből szakmai gyakorlaton	25	11
Önálló osztályvezetéssel megbízott III. éves	—	19
Kollégumban elhelyezett	132	142
Rendszeres havi szociális juttatást élvező	143	132
Népköztársasági ösztöndíjas	1	4
Tanulmányi ösztöndíjat kap	106	79
Társadalmi tanulmányi ösztöndíjas	2	7
Rendkívüli segélyben részesül	125	158
Szakmai gyakorlatos ösztöndíjban részesül	25	11

A juttatások összegszerű kimutatása

	1963/64 tanévben	1964/65 tanévben
Rendszeres havi szociális juttatásra kifizetett	385 000 Ft	338 000 Ft
Egy főre eső havi átlag	269 „	256 „
Népköztársasági ösztöndíj	10 000 „	28 000 „
Tanulmányi ösztöndíj	139 500 „	115 000 „
Egy főre eső havi átlag	131 „	146 „
Rendkívüli segély	26 100 „	31 400 „
Egy főre eső évi átlag	209 „	198 „
Szakmai gyakorlatos ösztöndíj	130 000 „	57 200 „
Egy főre eső havi átlag	650 „	650 „

Az Intézeti Napokon elhangzott előadások

1961.

- Rózsa Sándor: A fogalmazástanítás elvi és gyakorlati problémái az általános iskolai alsó tagozatában
- Tóth Gyula: A szocialista nevelés cél- és feladatrendszere
- Kispál Sándor: Nehézségek és azok leküzdése a tantermi testnevelési óra megtartásával kapcsolatban
- Szénási Béla: Az ateista nevelés tartalmi kérdései a pszichológia vonatkozásában
- Fábian Zoltán: A tanítási óra érdekességének lélektani feltételei

1962.

- Gledura Lajos: Az alsótagozatos szakköri munka jelentősége és az eddigi tapasztalatok a politechnikai oktatás szempontjából
- Szénási Béla: Az intellektuális aktivitás kérdéséhez
- Gledura Lajosné: Az írás-tanítás néhány időszerű kérdése
- Nagy József: Az olvasóvá nevelés problémái az általános iskolában

1963.

- Rózsa Sándor: A helyesírási jártasság kialakításának módszerei és eljárásai

Csiki Jolán: A kommunista pedagógus személyiségjegyei a VIII. kongresszus tükrében
Daróczi Miklós: A dialektikus materialista gondolkodás megalapozásának lehetőségei és módjai az általános iskola alsó tagozatában
Vadászy Béláné: Az énektanítás a közösségi nevelés szolgálatában

1964.

Fábián Zoltán: A nevelési szint vizsgálatának lélektani kérdései
Bodor Sándor: Tapasztalatok a környezetismeret tanításával kapcsolatban
Daróczi Miklós: A tanulók marxista társadalmi-gazdasági szemléletének megalapozása a környezetismeret c. tantárgy tanításában
Krasznay Ferenc: Az iskolakert jelentősége és szerepe a környezetismeret tanításában
Rózsa Sándor: Szülőknek a nevelési tervről
Schuk Lajos: A ~~matematika~~^{vezetési} nyelv tisztasága
Szegedy János: A pedagógus szerepe az iskolán kívüli népművelésben

1965.

Simon András: Az audio-vizuális szemléltetőeszközök felhasználása a modern pedagógiai gyakorlatban
Nagy József: Az alsótagozatos szépirodalmi olvasmányok feldolgozásának metodikai problémái, különös tekintettel a tanulók érdeklődésének alakulására
Lencse Gyula: A pedagógusok erkölcsi arculatának fejlődése a felszabadulás óta
Fábián Zoltánné: Útban a Nevelési Terv megvalósítása felé
Szabó Mihály: Az esztétikai nevelés lehetőségei és módszerei az általános iskolai alsótagozatos énektanításban

Az intézet oktatóinak a jelentősebb kiadványokban megjelent publikációi 1959-től

Pszichológiai Tanulmányok III.

Fábián Zoltán: Képzetek és sémák a tanulók időszemléletében

Tanulmányok a neveléstudomány köréből, 1964

Fábián Zoltán: A csoportfoglalkozások lehetőségei és főbb formái az általános iskola I-IV. osztályaiban

Tanítóképző Intézetek Tudományos Közleményei

Fábián Zoltán: Az alsótagozatos családlátogatások szempontjai (I. kötet)

Horgosi Ödön: A beszédképesség fejlesztésének útjai a felsőfokú nyelvoktatásban (II. kötet)

Pedagógiai Szemle

Fábián Zoltán: Pszichológiai Tanulmányok II. (Bírálat 1960 10. sz.)

Szénási Béla: Az ateista nevelés és a pszichológia néhány összefüggése (1962. 5. sz.)

– Az intellektuális aktivitás kérdéséhez (1962. 12. sz.)

– A szerénységre nevelésről (1964. 3. sz.)

Felsőoktatási Szemle

Fábián Zoltán: A közösség megszervezésének és segítésének időszerű problémái a tanítóképzők kollégiumában (1963. 1. sz.)

- Szénási-Gledura-Fábián: Oktatófilmek készítésével a pedagógusképzésért (1963. 2. sz.)
Horgosi Ödön: Orosz nyelvi pályázat a tanítóképzőkben (1963. 9. sz.)
– A kurzív olvasás, mint a beszédkészség fejlesztésének egyik útja (1964. 11. sz.)

Magyar Pszichológiai Szemle

- Fábián Zoltán: Tanulmányok a neveléstudomány köréből (ismertetés) (1961. 4. sz.)

Köznevelés

- Fábián Zoltán: A pszichológiai órákon végzett kísérletekről (1960. 10. sz.)
– Az első hatás számonkérésének szükségességéről (1960. 17. sz.)
– Az olvasás gyakorlásának oktatáslélektani elemzése (1960. 23–24. sz.)
– A tanulók otthoni tanulási rendje (1961. 6. sz.)
– A tanítási óra érdekességének pszichológiai feltételei (1961. 14–15. sz.)

- Szombathy Miklós: Sablonok a számtan tanításában (1962. 5. sz.)

- Fábián Zoltán: Kérdezzenek bátran! (1962. 9. sz.)

- Szombathy Miklós: Nyelvvédelem számtanórán (1962. 13. sz.)

- Gledura Lajos: Éljük a nevelés lehetőségével! (1963. 3. sz.)
– A tanulók aktivizálása az írásórákon (1963. 4. sz.)
– A kétjegyű betűk tanításáról (1963. 12. sz.)

Módszertani Közlemények

- Vadászy Béláné: Az élményszerű énektanítás (1962. 4. sz.)

- Gledura Lajos: Az íráskészség fejlesztésének néhány időszerű kérdése (1962. 8. sz.)

- Vadászy Béláné: Év eleji ismétlés az összevont osztályokban énekből (1963. 4. sz.)

- Krasznay Ferenc: Az iskolakert jelentősége és szerepe a környezetismeret tanításában (1964. 5. sz.)

A Tanító Munkája

- Gledura Lajosné: Az olvasást előkészítő időszak feladatai (1963. 1. sz.)

- Gledura Lajos: A szabályos közlekedésre szoktatás (1963. 2., 1964. 10. sz.)

- Fábián Zoltán: A sablonos órák ellen (1963. 5. sz.)
– A tanulók személyiségének megismerése (1964. 1. sz.)
– Örömmünk és gondunk: a tanulók mozgékonyága (1964. 9. sz.)

- Daróczi Miklós: Világnézeti nevelés a környezetismereti órákon (1964. 9. sz.)

- Fábián Zoltán: A gyermek tevékenysége és az iskolai feladatok (1964. 10. sz.)

- F.-né Kocsis Lenke: Társasjáték a gyakorlóórákon (1964. 11. sz.)

- Fábián Zoltán: Játékosság a tanulás szolgálatában (1964. 11. sz.)
– Tanulás és tanulás (1964. 12. sz.)
– A tanulók munkaszeretővé neveléséről (1965. 1. sz.)
– Hogyan szabályozza a gyermek saját tevékenységét? (1965. 2. sz.)

Idegen Nyelvek Tanítása

- Horgosi Ödön: A középiskolai tanulók termelőmunkában való részvétele és az orosz nyelv tanítása (1960.)

Munka és Iskola

- Gledura Lajos: Egy alsótagozatos kísérleti szakkör munkájáról (1962. 8. sz.)

Ifjú Kommunista

- Fábián Zoltán: Az esztétikai nevelésről (1959. 10. sz.)
– Öntevékenység – a szocialista ember jellemvonása (1960. 10. sz.)

Pedagógiai és Pszichológiai Ismeretterjesztés

Tóth Gyula: A gyermek foglalkoztatása szabadidejében (1962. 5. sz.)

– Hogyan segítse a szülő gyermeke pályaválasztását? (1962. 6. sz.)

– A serdülőkor nevelési problémái (1962. 7. sz.)

Tanítóképző intézeti jegyzetek írásában vettek részt

Szombathy Miklós: Számelmélet és matematika c. ideigl. jegyzet társszerzője. (Tankönyvkiadó, 1960.)

Fábián Zoltán: Az ifjúsági mozgalom nevelőmunkája c. jegyzet társszerzője. (Tankönyvkiadó, 1961.)

Krasznay Ferenc: Mezőgazdaságtan tanítóképző intézetek számára (Tankönyvkiadó)

Tartalom

	Lap
I. Visszatekintés	3
II. Az 1964/65. tanév történetéhez	13
A tanévi munkánk jellemzése	13
Szakcsoportjaink életéből	16
Szénási Béla	18
Intézetünk kollégiuma	19
KISZ-szervezetünk munkája	21
A tanév főbb kulturális eseményei	22
Gyakorlóiskola és gyakorlati képzés	24
III. Adattár	
Az intézet szervezeti felépítése és dolgozói	26
Kimutatás az intézeti tanárok beosztásáról és egyéb tevékenységéről	27
Kimutatás a gyakorlóiskola nevelőinek beosztásáról és egyéb tevékenységéről	29
A tanév folyamán díjazott pályamunkák	30
Díszoklevelet nyert idős pedagógusok száma (1960—1965)	31
Oklevelet szerzett hallgatók névsora	31
A tanulmányi átlagok alakulása	33
A hallgatók létszámának alakulása	33
A szocialista juttatásban részesülő hallgatók száma a 158/1963. sz. M. M. utasítás alapján	34
Az Intézeti Napokon elhangzott előadások	34
Az intézet oktatóinak jelentősebb publikációi	35